Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagyhegyes Község Önkormányzata

Nagyhegyes
2024-2029
Felülvizsgálva: 2026. augusztusában

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3

Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 10
Célok 11

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 13

1. Jogszabályi háttér bemutatása 13
2. Stratégiai környezet bemutatása 13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 68

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 69

1. A HEP IT részletei 69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 69
Jövőképünk 69
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)* 70

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 75

3. Megvalósítás 78

3.1 A megvalósítás előkészítése 78

3.2 A megvalósítás folyamata 78
3.3 Monitoring és visszacsatolás 80
3.4 Nyilvánosság 80
3.6 Érvényesülés, módosítás 82

4. Elfogadás módja és dátuma 83

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva,** Nagyhegyes Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A 2026. augusztusi felülvizsgálat megállapításait ez a szín, ez a betűtípus jelöli.
A HEP-ben szereplő táblázatok kiegészítésre kerültek az indikátortáblázatban elérhető 2023. és 2024. évi adatokkal. A Diagrammok frissítésre kerültek.

A település bemutatása

Nagyhegyes térképe

Forrás: Nagyhegyes térképe, címkereső és útvonaltervező | Mymap.hu

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történelem

Nagyhegyes története egészen az Árpád-korig nyúlik vissza, amikor is egyházas hely, templomos falu lehetett. A tatárjárás során elpusztult, majd újjá épült. A Hegyesegyháza néven szereplő település 1594-ben, a tizenöt éves háború idején pusztult el véglegesen, területe lakatlanná vált, földjeit ellepte a mocsár.

Az 1600-as évek után nem épült újra a település, helyét átadta egy kialakuló nagy kiterjedésű tanyavilágnak. A XX. század első felében a mintegy 32000 holdnyi terület 90 százaléka 100 holdon felüli birtok volt, és 1000-1500 között mozgott az 1-3 holdnyi területtel rendelkező földművesek száma. Ezeken, a kis területeken gazdálkodók rendkívül nehéz, nyomorúságos körülmények között éltek. Az itt élők elsősorban földműveléssel, állattartással foglalkoztak. A terület kiemelkedő termőföldi adottságokkal rendelkezett.

A várostól, nagyobb településektől távol eső tanyavilágban élők számára jelentős változást jelentett az első tanyasi iskolák létrehozása. 1907-től létesültek az első államilag szervezett népiskolák.

A II. Világháború óriási pusztításokat hagyott maga mögött a tanyavilágban. Elpusztult épületek, betakarítatlan termények, elpusztult, vagy elhajtott állatok, megsemmisült gépek jellemezték ezt az időszakot.

Az 1945. márciusban megalkotott kormányrendelet, amely a földosztásról rendelkezett, alapvetően megváltoztatta az itt élők életét. 30000 hold föld került az egykori cselédek, napszámosok, szegényparasztok tulajdonába. A hiányzó feltételek miatt óriási erőfeszítésbe került ezeknek a földeknek a művelése. Az első termelőszövetkezet a hegyesi tanyavilágban 1948 őszén alakult meg. Ezután felgyorsult a mezőgazdaság kollektivizálása.

Az 1949-ben kormányrendelettel létrehozott Tanyai Tanács feladata volt annak vizsgálata, hol, milyen feltételekkel lehet tanyaközpontokat kialakítani, hogy a szétszórt tanyák ne akadályozzák a mezőgazdaság szocialista típusú átszervezését. Felmérték, hogy milyen gazdasági, közigazgatási, szociális és egészségügyi, valamint kulturális feltételei vannak a Nagyhegyesi tanyaközpont létrehozásának, majd községgé alakításának.

A lakók többsége földműves, mindössze két iparos élt és dolgozott itt. A tanyaközpontba hetente egyszer jelent meg hivatalos személy, aki közigazgatási, közellátási, marhalevél-kezelési ügyeket intézett. Hetente egyszer volt orvosi rendelés, szükségrendelőben. A tanyákról orvoshoz, vagy gyógyszertárba Hajdúszoboszlóra, vagy Balmazújvárosra kellett menni, gyalog, szekéren, vagy kerékpáron. Állatorvos szintén hetente egy alkalommal, vagy sürgősségi esetben szállt ki a tanyaközpontba. A házak udvarán egészségtelen vizű ásott kutak voltak. Mindössze három artézi kút volt, azok is helyileg szétszórtan. A negyvenes évek végén mindössze két vegyesbolt és egy kocsma működött. A gyermekek iskolába járásának megkönnyítésére több tanyasi iskolát hoztak létre. Az egy-két tantermes iskolákban összevont osztályokban folyt a tanítás, zsúfolt körülmények között hiányos felszereléssel. A tanyavilág kulturális életének színhelyei is a tanyasi iskolák voltak. A lakosság ezekben az iskolákban gyűlt össze egy-egy ünnepségre, rendezvényre.

1952 elejéig, a község megalakulásáig a tanácsháza, az orvosi rendelő, a gyógyszertár és 53 lakóház készült el. A főutca makadám-borítást kapott.

Földrajzi elhelyezkedés

Nagyhegyes az Alföld nagy kiterjedésű tájegységén helyezkedik el, a Hortobágy keleti szélén, a Hajdúság délnyugati határán, a Keleti-főcsatorna, valamint a 33-as számú főközlekedési út mellett, a Debrecen, Hajdúszoboszló, Balmazújváros városok által meghatározott urbanizációs környezetben. Közúton Debrecentől nyugati irányban 24, Hajdúszoboszlótól északi irányban 11, míg Balmazújvárostól déli irányban 9 kilométerre van. Csak közúton közelíthető meg, vasútvonala nincs. A távolsági közlekedést a menetrend szerint közlekedő Volán autóbusz járatok biztosítják a lakosság számára és a helyi közlekedést is ez segíti elő, mert a buszok körbe mennek a településen nyolc megállóhelyet érintve. Részben megoldott a hajnali és késő esti autóbuszjárat. Ez nagyban megnehezíti a lakosság egy részének helyzetét, akik többműszakos munkarendben munkát vállalni nem tudnak más településeken.

A településhez tartozik közigazgatásilag a Keleti-főcsatorna másik oldalán található Elep településrész, belterületté nyilvánítása 2013. évben befejeződött. Az itt lakók száma 149 fő.

Forrás: www.teir.hu

Infrastruktúra

A község belterületének nagysága 177,5949 ha, külterületének nagysága 13099,0528 ha. A belterületen lévő 17,655 km önkormányzati útnak 94,72%- a, 16,723 km szilárd burkolatú. A település közigazgatási területén ~ 17 km kerékpárút található, melynek további bővítését tervezi az önkormányzat. Jelenleg a két szomszédos településre, Hajdúszoboszlóra és Balmazújvárosra is el lehet jutni kerékpárúton, illetve a 33-as út mentén a megyeközpont Debrecen városának elérésére is megépület a kerékpárút a közigazgatási határig. A bővítési tervben az Elep településrész kerékpárúttal történő összekötése szerepel.

A belterületi közterületek, utak, járdák éjszakai megvilágítását a 2023-tól az önkormányzat által finanszírozott LED-es lámpatestek biztosítják.

A községben 1069 lakás található, melyből 20 önkormányzati bérlakás. A Keleti Főcsatorna-parton, valamint a Kadarcsi-tó partján 286 hétvégi ház (nyaraló és horgásztanya) található.

Az ivóvízzel ellátott ingatlanok száma 1127 db, a szennyvíz-bekötések száma 1010 db. A 37,9 km hosszú ivóvízhálózatot, valamint a 26,7 km szennyvízhálózatot 2015. január 01-től a Tiszamenti Regionális Vízmű Zrt. üzemelteti. Az egészséges ivóvizet a társaság üzemelésében lévő Keleti-főcsatorna Felszínivíz Tisztítómű biztosítja, a szennyvízkezelést a településen felépített napi 300 m3 kapacitású telep látja el. A településen tíz lakásban nincs vezetékes ivóvíz. A vezetékes gázhálózatba 1005 lakás van bekötve.

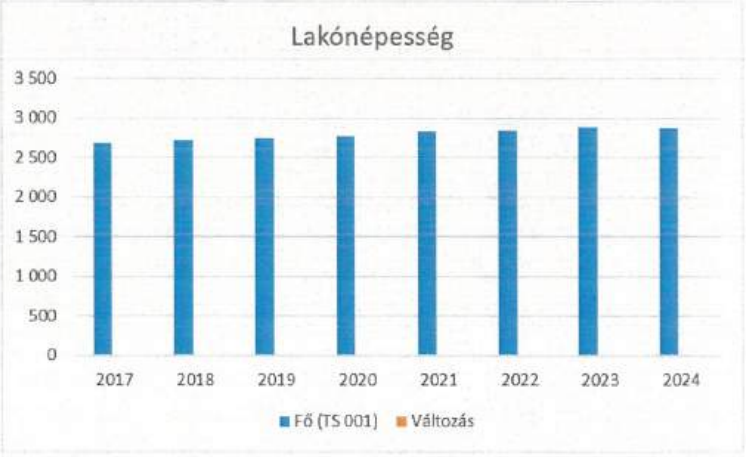
A hulladékgyűjtés szervezett formában történik. 2023. júliusától a kommunális települési szilárdhulladék közszolgáltatást a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Kft. végzi, alvállalkozók bevonásával. A 120 literes edényzetek mellett a háztól történő szelektív hulladékgyűjtés is megoldott. Az állati hulladék szervezett – a lakosság részére ingyenes – elszállítását is az önkormányzat biztosítja az ATEV Zrt. bevonásával. A községben a vonalas telefon előfizetők száma a mobiltelefonok elterjedésével csökken. Nyilvános telefonfülkék száma 1. A mobiltelefonok használatát három torony biztosítja. Az optikai hálózat 2019. évi teljes kiépítése jelentős javulást hozott a kommunikációs infrastuktúrában.

Demográfia

A lakónépesség a KSH definíciója szerint: „az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal). Ez a mutató tükrözi a legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma.

1. számú táblázat – **Lakónépesség szám az év végén**

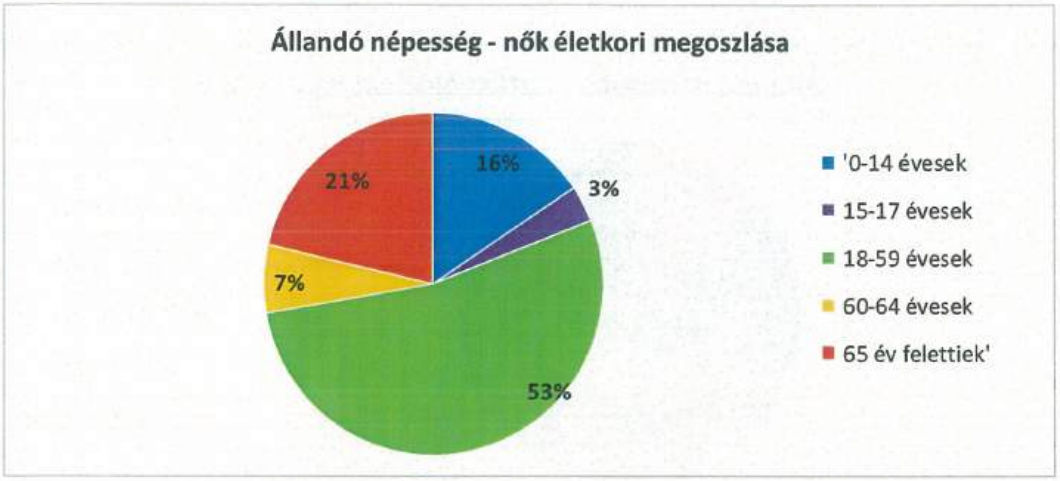
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 680	bázis év
2018	2 724	101,64%
2019	2 737	100,48%
2020	2 771	101,24%
2021	2 828	102,06%
2022	2 847	100,67%
2023	**2 884**	**101,30 %**
2024	**2 874**	**99,65 %**

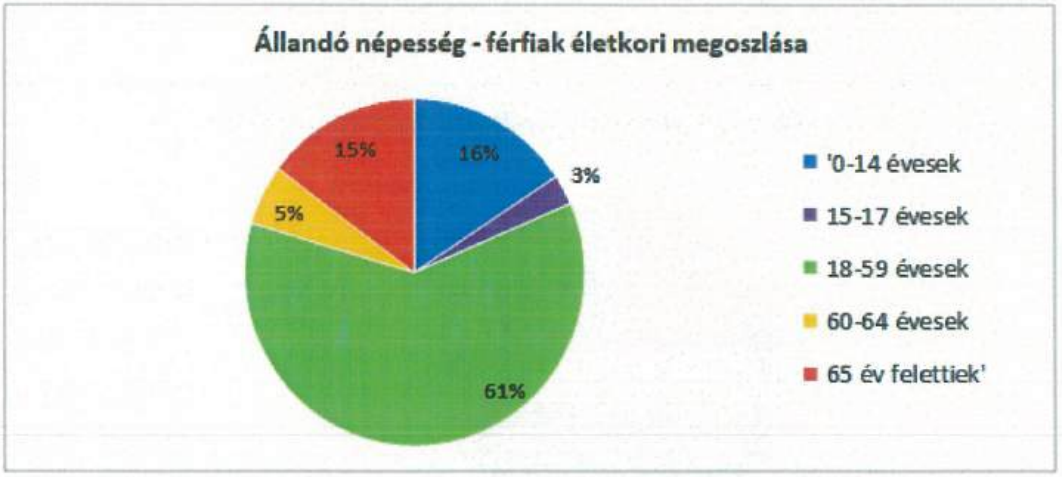

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). A diagramok az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlását mutatják, melyből megállapítható, hogy a település legnagyobb részét a munkaképes korosztály teszi ki.

A 2. számú diagram és táblázat az **Állandó népesség összetételét** mutatja nemek és korcsoportok szerint a **2020-as év adatai alapján.**

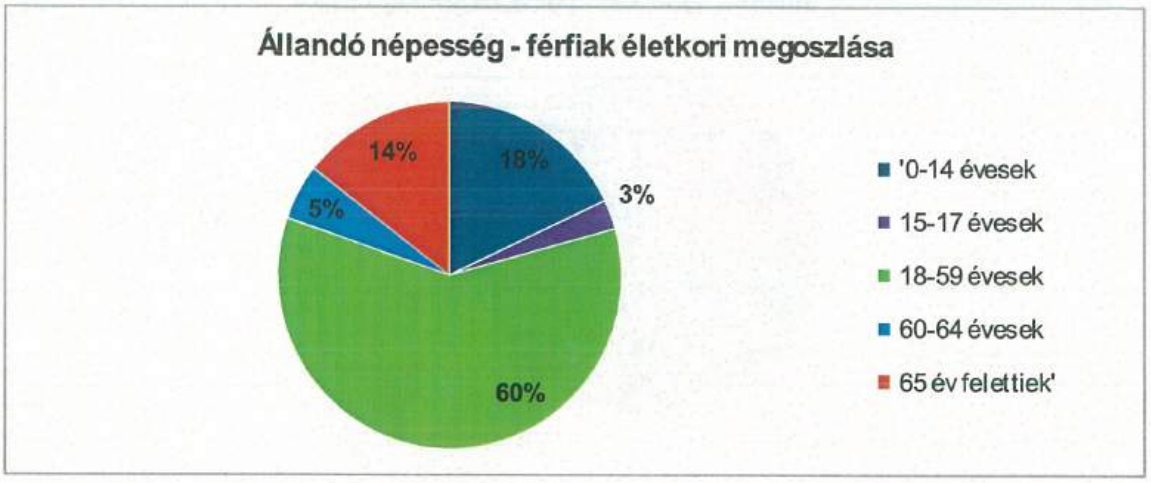
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

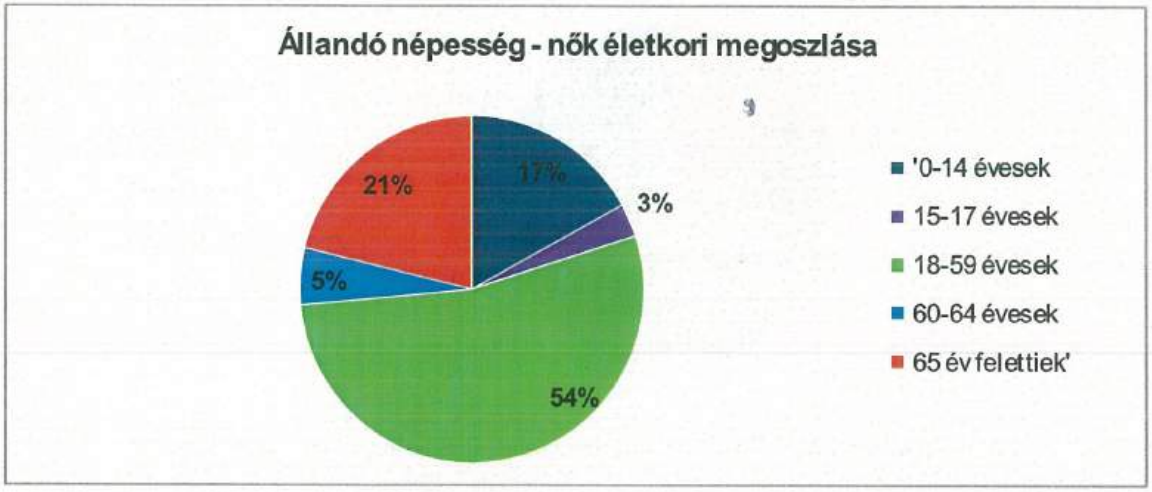
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 426	1 462	2888	49,38%	50,62%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	3,77%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	224	227	451	7,76%	7,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	50	90	1,39%	1,73%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	871	779	1650	30,16%	26,97%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	80	94	174	2,77%	3,25%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	211	312	523	7,31%	10,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy Nagyhegyes népességére mi a jellemző: az index 100 felett van, tehát a 65 év felettiek vannak többen, a település népességszerkezete elöregedő. Az öregedési index romlik. Esélyegyenlőség szempontjából az adatok értelmében az idősebbekre több figyelmet kell fordítani.

A 2. számú diagram és táblázat az Állandó népesség összetételét mutatja nemek és korcsoportok szerint a 2023-as év adatai alapján.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2023)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 463	1 526	2989	48,95%	51,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			131	4,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	262	258	520	8,77%	8,63%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	47	87	1,34%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	873	817	1690	29,21%	27,33%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	75	81	156	2,51%	2,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	213	323	536	7,13%	10,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat és diagram - **Öregedési index**

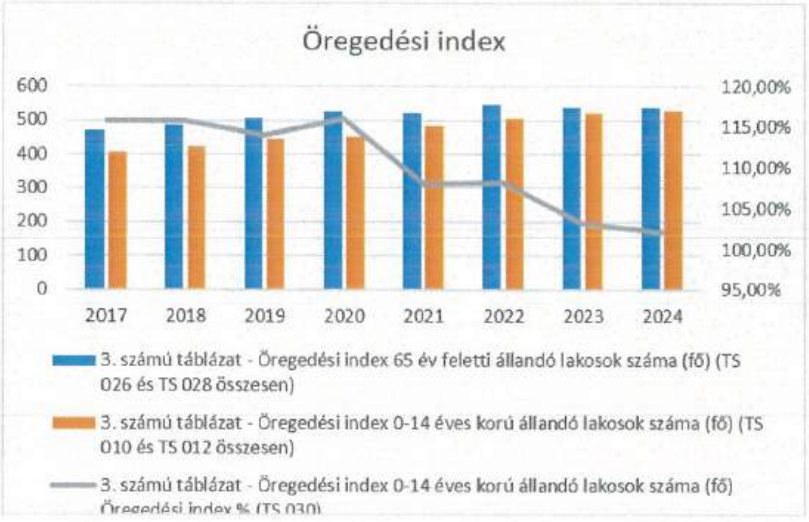
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	470	406	115,76%
2018	487	421	115,68%
2019	506	444	113,96%
2020	523	451	115,96%
2021	522	483	108,07%
2022	545	504	108,13 %
2023	536	520	103,08 %
2024	537	526	102,09 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy Nagyhegyes népességére mi a jellemző. Látható, hogy a 2020-as évhez képest nőtt a 14. év alattiak száma, azonban a 65. év felettieké is. Az index még mindig 100 felett van, tehát a 65 év felettiek vannak többen, a település népességszerkezete elöregedő.

Az öregedési index romlik.

Esélyegyenlőség szempontjából az adatok értelmében az idősebbekre változatlanul több figyelmet kell fordítani.

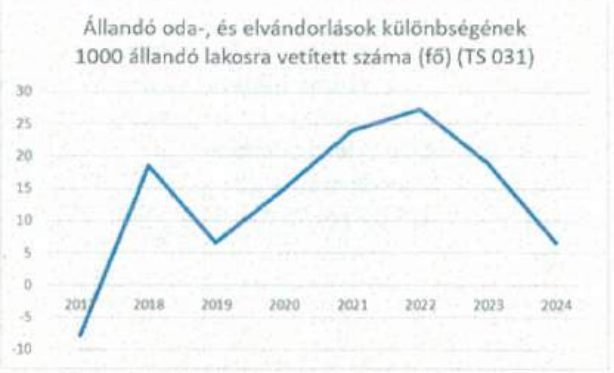

A 4. számú táblázat és diagram Nagyhegyesen állandó lakhelyet választva, belföldről ideköltözők és az elköltözők egyenlegének évenkénti adatait mutatja. A belföldi vándorlások egyenlegét megvizsgálva megállapítható, hogy míg 2017-ben az elvándorlás volt a jellemző, addig 2018 óta folyamatosan nő a beköltözők száma a településen.

Nagyhegyes egyre vonzóbb elsősorban a fiatal, családalapítás előtt álló, illetve kisgyermekes családok számára, hiszen a településen csend és nyugalom van, jó a közbiztonság. Családias óvodával, mini bölcsődével rendelkezik. 2019 és 2022 között elérhető volt a falusi családi otthonteremtési kedvezmény (falusi csok), továbbá egyre több munkahely kínál munkalehetőséget az itt élőknek (Nagyhegyesi Takarmány Kft., Nagyhegyes-Hús Kft., Kurucz Farm Kft.).

4. számú táblázat - **Belföldi vándorlások**

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2017	-7,80
2018	18,50
2019	6,59
2020	14,89
2021	23,93
2022	27,23
2023	18,84
2024	6,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat a természetes szaporodás, pontosabban az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített számát mutatják. Megállapítható, hogy az elmúlt öt évben a halálozások száma több az élve születések számánál.

2021. évtől a természetes szaporodás lassú növekedést mutat, hiszen a halálozások száma jelentősen csökkent 2022. évben.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2017	-3,71
2018	-3,33
2019	-2,20
2020	-3,63
2021	-3,93
2022	-2,09
2023	-4,89
2024	-9,03

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség megteremtése a társadalom fejlődése, az egyén képességeinek kibontakoztatása szempontjából elengedhetetlen. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve kora.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt.

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében Nagyhegyes Község Önkormányzata megalkotja a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Nagyhegyes Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP Intézkedési Terv célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) – még nincs új
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) – (II. ütemterv 2023-2034)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) – (2026-2036)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal (költségvetési koncepció, gazdasági program, szolgáltatástervezési koncepció, településfejlesztési stratégia, településrendezési terv, településszerkezeti terv, településfejlesztési koncepció stb.)

- *Költségvetési koncepció: hatályos költségvetési rendelet*

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény alapján az önkormányzat képviselő-testülete minden évben megalkotja költségvetési rendeletét. A költségvetési rendelet tartalmazza a bevételi és kiadási előirányzatokat, kötelező feladatok, önként vállalt és államigazgatási feladatok szerinti bontásban.

- *Gazdasági program: (2019-2024)*

Az Mötv. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A Képviselő-testület a hatályos Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján elfogadta a 2019-2024 évekre vonatkozó gazdasági programot. **Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. február 13-i ülésén elfogadták a település 2025-2029. évekre vonatkozó Gazdasági Programját.**

- *Településfejlesztés:*

A gazdasági programhoz szorosan kapcsolódó településfejlesztési terv kialakítása során fontos figyelembe venni a bevételi forrásokat, melyek biztosítják a fejlesztési célok megvalósítását. Továbbá a településfejlesztés középpontjában a foglalkoztatás elősegítése áll, melynek megvalósulását az önkormányzat minden sajátos eszközével segíti.

- *Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció*

A Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás – melynek önkormányzatunk is tagja - 2016-ban készítette el a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját 2016-2020 közötti időszakra. A sokrétű változás ellenére elmondható, hogy a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció feladata lényegében változatlanul maradt: meghatározza az önkormányzati szociálpolitika céljait és feladatait a szolgáltatások területén. **A dokumentum legfrissebb felülvizsgálata a 2025-2030-as időszakra vonatkozik, melynek elfogadására Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának ülésterve szerint 2025. év októberében került sor.**

➢ *Lakásrendelet*

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének szabályairól szóló 19/2023. (XII.21.) számú rendelet szabályozza a lakások bérbeadásának feltételeit. **E rendelet továbbra is hatályos, néhány módosítás történt benne.**

Az önkormányzat a fentiekben bemutatott programjaival, terveivel, stratégiaival, koncepcióival és valamennyi egyéb dokumentumával, valamint az azokban foglalt alapvetésekkel és célokkal jelen Helyi Esélyegyenlőségi Programunk harmonizál. A HEP-ben feltárt problémás területek megoldására vonatkozó intézkedési tervek kialakításakor törekszünk a fenti dokumentumokkal való lehető legteljesebb mértékű összhang kialakítására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint a 65/2004.(IV.15.) és a 244/2003.(XII.18.) Korm. rendeletek alapján önálló jogi személyiségű kistérségi fejlesztési tanácsi feladatokat is ellátó többcélú társulást, mint költségvetési szervet hoztak létre a 2003. július 1-én alapított Nyugat-Hajdúsági Település és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás átalakításával. A társulás neve Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás, melynek alapítói Hajdúszoboszló Város Önkormányzata, Ebes Község Önkormányzata, Hajdúszovát Község Önkormányzata és Nagyhegyes Község Önkormányzata.

„A társulás célja a társulásban résztvevő települések fejlesztésének összehangolása, ezzel összefüggő érdekeik képviselete, közös fellépés az egyes programok kialakítása és megvalósítása terén, a fejlesztések megvalósítását szolgáló közös pénz- és tudásbázis létrehozása, valamint az euro-atlanti integrációval kapcsolatos lehetőségek minél teljesebb kiaknázása, illetve az új kihívásoknak minél magasabb szinten való megfelelés."

A Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ ebben az intézményi formában 2008. december 31. óta látja el kistérségi működtetésben a szociális alapszolgáltatások nyújtását Hajdúszoboszló, Hajdúszovát és Nagyhegyes településeken.

Feladatuknak tekintik, hogy segítsenek Hajdúszovát, Hajdúszoboszló és Nagyhegyes rászoruló lakosain, családokon, időseken, gyerekeken. Arra törekednek, hogy szociális alapszolgáltatások biztosításával - a törvény adta lehetőségektől függően - javítsanak a hozzájuk fordulók élethelyzetén, segítsenek problémáik megoldásában, valamint különböző szabadidős programokkal színesítsék az életüket.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Az adatok gyűjtése elsősorban a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről, az idősek informatikai jártasságáról problémás.

Az adatgyűjtéssel kapcsolatban elmondható, hogy a településünkön nincsenek szegregált területek, így a szegregátumokkal kapcsolatos adatgyűjtés nem releváns.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	56,78	28,63
2018	55,16	25,57
2019	56,55	24,57
2020	55,02	23,16
2021	56,51	23,78
2022	n.a. 55,65	n.a. 19,58
2023	55,84	17,74
2024	56,11	16,82

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek es szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli hiányokban mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a

- munkahelyek megszűnésére,
- a munkanélküliségre,
- a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére
- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira,
- a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, és
- a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 megállapítása szerint: *„Jól beazonosíthatók azok a vidékek, mikrorégiók, amelyek lakossága jelentős részben mélyszegénységben él, ahol a célok és az értékek eltűnnek, az élet az adott nap túlélésére szűkül."* Településünk nem tartozik ezen vidékek, mikrorégiók közé, ugyanakkor az önkormányzat mindent megtesz a munkanélküliek, betegek, időskorúak, rászorulók vagy éppen perifériára kerülők problémáira megoldást találjon.

A nevelőszülői hálózat bővítésével az elmúlt időben nőtt a településen élő vélhetően roma lakosok száma, akiknek többsége gyermek. A nevelésbe vett gyermekek jellemzően nem maradnak fiatal felnőttként az adott településen, nagykorúságuk betöltése után nagy valószínűséggel visszatérnek vér szerinti családjukba.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Egy település gazdasági szerkezete a település gazdasági-társadalmi fejlettségét tükrözi. Bár napjainkra az egyes nemzetgazdasági ágak súlypontjai globális méretekben is a mezőgazdaság rovására és a szolgáltató szektor javára tolódtak el. Az ún. gazdasági szerkezetváltás nem minden térségben, településen zajlott le azonos intenzitással. A település népességmegtartó ereje az infrastruktúrától, az önkormányzati és közintézmények működtetésétől és színvonalától egyaránt függ.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A közfoglalkoztatás keretében szervezett feladatok megfelelően szolgálták a település fejlődését, különös tekintettel az önkormányzati feladatellátásban való részvételben.

2015. március 1. napjától a Kistérségi Startmunka program négy programelemében (belvízelvezetés, közutak karbantartása, mezőgazdaság, bio- és megújuló energia) is részt tudunk venni, az álláskeresők szempontjából ez szintén nagy segítség.

A lakosság foglalkoztatottságát nagyban befolyásolja, hogy a községben kevés a munkahely. A lakosság kis része rendelkezik földdel, gazdálkodik, ős-vagy éppen kistermelő. Jelen van néhány mezőgazdasággal foglalkozó cég, akik a lakosság számához képest elenyésző számú munkavállalót alkalmaznak. Az aktív korú lakosok nagy része naponta ingázik, jellemzően a környező városokba, pl. Hajdúszoboszló, Balmazújváros és Debrecen.

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A 3.2.1 számú táblázat adatai arra mutatnak rá, hogy Nagyhegyesen a 15-64 év közötti állandó népességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között.

A táblázatból látható, hogy 2019-ben elkezdett csökkenni a nyilvántartott álláskeresők száma, majd 2020-ban megugrott, mely részben köszönhető az év elején kibontakozó világméretű koronavírus-járványnak, melynek következményeként sokan veszítették el munkahelyüket.

A járvány negatív hatásai még sokáig érezhetőek lesznek nagyon sok ágazatban (turizmus, szórakoztató ipar, személyi légiközlekedés).

2023-as évtől az álláskeresők száma megint csak csökkenő tendenciát mutat.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,83	4,45	3,64%
2018	3,78	4,80	4,29%
2019	2,83	3,76	3,30%
2020	4,74	4,66	4,70%
2021	3,88	5,70	4,79%
2022	3,94	5,40	4,67%
2023	3,85	4,02	3,94%
2024	2,67	3,94	3,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2. számú táblázat regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik.

Valójában egyik korcsoportnál sem mondható el, hogy évről-évre folyamatosan nő a számuk, talán csak a 61 év felettieknél. Ennek oka lehet többek között az is, hogy nyugdíj előtt öt évvel – ha a minimum feltételek adottak – lehetőség van nyugdíj előtti segély igénybevételére.

2022-ben a regisztrált munkanélküliek száma 90 fő, amely a településen élő aktív korúak számához képest alacsonynak mondható. Továbbá a regisztrált munkanélküliek számára több célcsoportban (25 év alattiak, 50 év felettiek, tartós munkanélküliek, GYES/GYED-ről visszatérők) elérhetőek a bértámogatások különböző fajtái.

2023. évtől kezdődően, mint látható, a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint									
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	69	83	63	90	92	90	76	63
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	1,00	2,00	6,00	5,00	3,00	4,00	1,00
	%	7,25%	1,20%	3,17%	6,67%	5,43%	3,33%	5,26%	1,59%
21-25 év (TS 038)	Fő	12,00	13,00	8,00	10,00	5,00	1,00	6,00	1,00
	%	17,39%	15,66%	12,70%	11,11%	5,43%	1,11%	7,89%	1,59%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	7,00	7,00	8,00	10,00	9,00	7,00	7,00
	%	2,90%	8,43%	11,11%	8,89%	10,87%	10,00%	9,21%	11,11%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	6,00	5,00	9,00	5,00	7,00	4,00	7,00
	%	4,35%	7,23%	7,94%	10,00%	5,43%	7,78%	5,26%	11,11%
36-40 év (TS 041)	Fő	11,00	8,00	5,00	7,00	8,00	14,00	8,00	6,00
	%	15,94%	9,64%	7,94%	7,78%	8,70%	15,56%	10,53%	9,52%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	10,00	4,00	7,00	8,00	7,00	7,00	4,00
	%	13,04%	12,05%	6,35%	7,78%	8,70%	7,78%	9,21%	6,35%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	9,00	5,00	9,00	6,00	8,00	8,00	9,00
	%	8,70%	10,84%	7,94%	10,00%	6,52%	8,89%	10,53%	14,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	7,00	3,00	3,00	10,00	8,00	9,00	6,00
	%	4,35%	8,43%	4,76%	3,33%	10,87%	8,89%	11,84%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	7,00	11,00	9,00	12,00	9,00	3,00	6,00
	%	7,25%	8,43%	17,46%	10,00%	13,04%	10,00%	3,95%	9,52%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	15,00	13,00	22,00	23,00	24,00	20,00	16,00
	%	18,84%	18,07%	20,63%	24,44%	25,00%	26,67%	26,32%	25,40%

Forrás: TeiR, NMH

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,68	42,31
2018	43,37	52,78
2019	47,62	53,33
2020	41,11	45,95
2021	56,52	61,54
2022	57,78	59,62
2023	53,95	53,66
2024	58,73	59,46

A 3.2.3. számú táblázat a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált női álláskeresők arányát mutatja meg, a tartós álláskeresők csoportján belül.

Látható, hogy a nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül általában magasabb, tehát a nők valamivel nehezebben jutnak vissza a munkaerőpiacra.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A településen általánosan elmondható, hogy a vizsgált időszakban a 8 általános iskolánál alacsonyabb végzettségűek száma 2020, 2021 és 2022 években 0-ra redukálódott. A 8 általánost végzett, illetve az annál magasabb iskolai végzettségűek százalékos aránya változó.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	69	3	4,35%	22	31,88%	44	63,77%
2018	83	1	1,20%	32	38,55%	50	60,24%
2019	63	1	1,59%	28	44,44%	34	53,97%
2020	90	0	0,00%	26	28,89%	64	71,11%
2021	92	0	0,00%	30	32,61%	62	67,39%
2022	90	0	0,00%	32	35,56%	58	64,44%
2023	76	0	0,00%	21	27,63%	55	73,37%
2024	63	1	1,59%	21	33,33%	41	65,08%

Forrás: TeIR, NMH

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.
A közfoglalkoztatás kiemelt célja a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak segítése a közfoglalkoztatás ideje alatt annak érdekében, hogy a közfoglalkoztatott munkát tudjon vállalni az elsődleges munkaerőpiacon.
A biztosított pénzeszközök nem csupán több ezer hátrányos helyzetű álláskereső közfoglalkoztatásba történő bevonását tették lehetővé, hanem folyamatosan biztosították és biztosítják a települések fejlődését is.
2017-2022 években az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás az alábbi területeken valósultak meg:

- orvosi rendelők, óvoda, iskola takarítása,
- közművelődési intézmények tisztántartása,
- Elepi közösségi tér működtetése,
- önkormányzati bérlakások felújítása,
- fűnyírási munkálatok,
- köztemető fenntartása, közterületek, parkok virágosítása,
- Kráter-tó rendbetétele,
- belvízelvezető árkok karbantartása
- helyi kézműves termékek előállítása

Ezek a területek a közfoglalkoztatásban a 2023, 2024-es évben változatlanok voltak.

Mint az alábbi táblázatban is látható, a közfoglalkoztatásba bevont/bevonható személyek száma évről-évre csökken.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalakoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	79	55
2018	54	32
2019	46	24
2020	89	22
2021	45	24
2022	28	19
2023	19	17
2024	20	13

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Nagyhegyesnek nincs összeköttetése a vasúttal, a környező településekre való eljutást az autóbusszal való közlekedés biztosítja. Az első járat 4:40 perckor indul Nagyhegyesről, az utolsó járat Debrecenből 22:45 perckor, ezzel is igazodva a három műszakos munkarendhez. Debrecen a 33-as főúton, Hajdúszoboszló és Balmazújváros a 3321-es másodrendű úton közelíthető meg autóval, tömegközlekedési eszközzel.

Hajdúszoboszló és Nagyhegyes között 2012. évben elkészült a kerékpárút, majd 2013. évben a Nagyhegyest Balmazújvárossal összekötő kerékpárút is. Debrecen irányába a közigazgatási határig 2021 márciusában adták át a forgalomnak a 33-as út melletti kerékpárutat.

Az információhoz való korlátlan hozzáférés a Művelődési ház számítógéptermében az internet elérésével biztosított. A Művelődési ház melletti parkban, a Kiserdei Szabadidőparkban, a Kosztolányi Emlékparkban, az elepi Klub szobában ingyen WIFI vehető igénybe.

A tájékoztató kiadványok, felhívások a helyben szokásos módon (hirdetőtáblán), valamint a település honlapján és facebook oldalán kerülnek kihirdetésre.

2018. évben a Képviselő-testület 7 új ipari területet alakított ki, ezzel hozzásegítve a vállalkozásokat új munkahelyek teremtésére.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúszoboszlói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatosan biztosítja a pályakezdő álláskeresők támogatását valamilyen formában, továbbá különböző szolgáltatások is igénybe vehetők az azokat kérőknek:

- képzési támogatások
- mobilitási támogatás
- vállalkozóvá válást elősegítő támogatás
- munkaerőpiaci információ nyújtása
- egyéni tanácsadás
- munkaerő-közvetítés
- munkavállalás az EU-ban.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	69	9
2018	83	6
2019	63	3
2020	90	9
2021	92	7
2022	90	5
2023	76	7
2024	63	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mindezek a támogatások és szolgáltatások együttesen próbálják megkönnyíteni a fiatalok munkaerőpiacra való belépését.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen, a település által szervezett képzések, helyi foglalkoztatási programok nincsenek, általában külső szervezetek, vagy a foglalkoztatási osztály által szervezett képzések, tréningek biztosítanak lehetőségeket az álláskeresők segítésére.

Illetve, mint korábban említésre került, az információhoz való korlátlan hozzáférés a Művelődési ház számítógéptermében az internet elérésével biztosított.

Továbbá Művelődési ház melletti parkban, a Kiserdei Szabadidőparkban, a Kosztolányi Emlékparkban, az elepi Klub szobában ingyen WIFI vehető igénybe.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nagyhegyes azon települések közé tartozik, ahol nincs jelen a mélyszegénység, a romák száma – a korábban jelzett 2022. évi népszámlálás adatai szerint 0,3 % – minimális, így foglalkoztatásuk megoldására nem kell alternatívákat (koncepciót) kidolgozni. A Nagyhegyesi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai szerint a náluk megjelenő ügyfeleket tekintve sokan vannak nehéz helyzetben, a szegénység jelen van a településen, de nem nagy mértékben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A digitális ismeretek magában foglalják:

- az információs ismereteket – fájlokkal, mappákkal kapcsolatos számítógépes ismereteket,
- a kommunikációs ismereteket – közösségi oldalak használata, internetes telefonálás,
- a problémamegoldó ismereteket – információs és életviteli problémák megoldása az interneten,
- továbbá a szoftverismereteket (pl: szövegszerkesztő, táblázatkezelő programok használata)

A digitális ismeretek megszerzésére irányuló képzésen való részvételre a TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok" projekt keretében volt lehetőség még 2013-ban, mindezeken túl a Művelődési ház számítógéptermében folyamatosan biztosítva van a géphasznált és az internetelérés.

A fiatalokat tekintve az általános iskola 3. osztályától egészen a középiskola 11. évfolyamáig biztosítva van a „digitális kultúra" elnevezésű tantárgy oktatása, amely három alappillére a digitális írástudás (szöveges, rajzos, táblázatos dokumentumkészítés, internetes kommunikáció), a problémamegoldás (algoritmusok, adatbázisok, táblázatkezelés), illetve az információs technológiák (robotika, webes és mobiltechnológiák).

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Nagyhegyes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2023. év első felében megalkotta a települési támogatásokról, valamint a szociális szolgáltatásokról szóló 3/2023. (II.16.) számú önkormányzati rendeletet – hatályon kívül helyezve ezzel a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 2/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendeletet – mely magában foglalja a rendkívüli és rendszeres települési támogatásokat.

Települési szinten adható települési támogatások:

I. Pénzbeli ellátások:

I.1. rendkívüli települési támogatás:
- I.1.1. létfenntartási támogatás,
- I.1.2. kegyeleti támogatás,
- I.1.3. gyermekvédelmi támogatás,
- I.1.4. katasztrófatámogatás,
- I.1.5. tanévkezdési támogatás,
- I.1.6. babatámogatás,
- I.1.7. első lakáshoz jutók támogatása

I.2. rendszeres települési támogatás:
- I.2.1. lakásfenntartási támogatás,
- I.2.2. rendszeres gyógyszertámogatás.

II. Természetben nyújtott szociális ellátások:

- II.1. köztemetés,
- II.2. eseti gyógyszertámogatás,
- II.3. egyszeri tűzifa támogatás,
- II.4. szociális célú tüzelőanyag támogatás,
- II.5. sajátos nevelési igényű gyermekek közlekedési támogatása,
- II.6. hulladékszállítási díj átvállalása,
- II.7. karácsonyi csomag.

Az **aktív korúak ellátásának** megállapítása 2015. március 01. napjától a járási hivatalok hatáskörébe került. Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai különváltak. Az állam által nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-jétől a járási hivatalok állapítják meg, a támogatást a Kormányhivatal folyósítja minden hónap 5. napjáig a jogosult lakcímére postai úton, vagy pénzintézetnél vezetett folyószámlára.

Az aktív korúak ellátása során jelenleg kétféle ellátástípus állapítható meg:

- az egyik a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)
- a másik az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT)

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege 22.800,- Ft. Az FHT-ban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az a személy, aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

A munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások 2024-ben a következők:

Az álláskeresők támogatására léteznek Aktív és Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök.

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök (korábban már volt szó róluk):

- mobilitási támogatások (lakhatási támogatás)
- vállalkozóvá válást elősegítő támogatások
- képzési támogatások
- közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatása

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök:

- aktív korúak ellátása (FHT, EGYT)
- álláskeresési járadék (ÁJ)
- nyugdíj előtti segély (NYES)

I. Aktív korúak ellátása

I.1. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT):

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, és nem jogosult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra. Az erre jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét (amennyiben még nem nyilvántartott álláskereső), valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni.
Az együttműködés keretében az álláskereső rendszeresen, az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya által megadott időpontban személyesen felkeresi a járási hivatal foglalkoztatási osztályát, elfogadja a felajánlott munkát, képzési lehetőséget, munkaerőpiaci szolgáltatást, munkaerőpiaci programban való részvételt és önállóan is aktívan keres munkát.
A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege 22.800,- Ft. Az FHT-ban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.
A jogosultságot megállapító szerv a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja.

II. Álláskeresési járadék (ÁJ):

Az álláskeresési járadékot az ügyfél választása alapján a lakcím (lakóhely vagy tartózkodási hely) szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatal foglalkoztatási osztálya állapítja meg, ha a jogszabályban foglalt feltételek teljesülnek.

Az álláskeresési járadék megállapításának és későbbi folyósításának előfeltétele az, hogy az ügyfél álláskeresőként regisztráljon a foglalkoztatási osztálynál.

Az álláskeresőként való nyilvántartásba vétel során a foglalkoztatási osztály megkísérel megfelelő munkahelyet felajánlani az ügyfélnek és ha ez nem vezet eredményre, akkor kérelmezheti az ügyfél az álláskeresési járadékot.

Az álláskeresési járadék folyósítási idejének számítása során tíz nap jogosultsági idő egy nap járadékfolyósítási időnek felel meg. A járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap.

Az álláskeresési járadék napi összege a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 26. § (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

III. Nyugdíj előtti segély (NYES):

Nyugdíj előtti segélyre jogosult az a természetes személy (álláskereső), aki:

- álláskeresési járadékra jogosult (álláskereső, munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani), és
- a kérelem benyújtásának időpontjában az álláskeresőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és
- a kérelem benyújtásának időpontjában az álláskereső a megelőző három éven belül összesen legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült, és ezen túl - az álláskereső a kérelem benyújtásának időpontjában álláskeresési járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot, és
- az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szervnél keresőtevékenység miatt megszüntette,
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

A 3.3.1-es táblázatban látható, hogy 2017 és 2022 között a nyilvántartott álláskeresők száma nőtt, ebben nagy szerepet játszott a 2020-as világjárvány. Azt is láthatjuk azonban, hogy álláskeresési járadékra (ÁJ) nem minden álláskereső jogosult, hiszen a jogosultsági feltételeknek meg kell felelni.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	69	3,82%	23	33,33%
2018	83	4,57%	29	34,94%
2019	63	3,53%	26	41,27%
2020	90	5,01%	43	47,78%
2021	92	5,05%	34	36,96%
2022	90	5,01%	41	45,56%
2023	76	4,16%	31	40,79%
2024	63	3,48%	27	42,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2. számú tábla mutatja nyilvántartott álláskeresők számát, arányát, akik az adott időszakban a passzív foglalkoztatás-politikai eszközök egyéb ellátásaiban részesültek, mint például foglalkoztatást elősegítő támogatás vagy nyugdíj előtti segély.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %	Fő	Nyilvántartottak %	Fő	Nyilvántartottak %
2017	12	17,39%	9	13,41%	35	50,72%
2018	12	14,46%	13	16,12%	41	49,40%
2019	8	12,70%	9	14,37%	34	53,97%
2020	8	8,89%	4	4,72%	51	56,67%
2021	10	10,87%	10	10,96%	44	47,83%
2022	8	8,89%	8	9,14%	49	54,44%
2023	6	7,89%	6	7,41%	37	48,68%
2024	5	7,94%	5	7,57%	32	50,79%

Forrás: TeIR, NMH

A 3.3.3-as tábla pedig az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők számát mutatja 2017 és 2022 között havi bontásban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	1
2022	1
2023	1
2024	1

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1054	6	5,69	33,78	92,69	98,86
2018	1059	5	4,72	33,62	91,03	96,98
2019	1059	2	1,89	33,43	93,11	99,06
2020	1071	12	11,20	33,33	93,00	99,16
2021	1075	4	3,72	33,30	93,12	99,07
2022	1109	3	2,71	32,55	n.a. 92,79	n.a. 96,57
2023	1111	5	4,50	32,22	92,17	95,68
2024	1114	3	2,69	32,14	91,65	95,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkorm.adatok

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakás-állomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 054	n.a.	20	0	0	0	0
2018	1 059	n.a.	20	0	0	0	0
2019	1 059	n.a.	20	0	0	0	0
2020	1 071	n.a.	20	0	0	0	0
2021	1 075	n.a.	20	0	0	0	0
2022	1 109	n.a.	20	0	0	0	0
2023	1111	n.a.	20	0	0	0	0
2024	1114	n.a.	20	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkorm.adatok

a) bérlakás-állomány

Nagyhegyesen Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2023. (XII. 21.) számú az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet (továbbiakban: Lakásrendelet) alapján költségelven történő lakáskiadásról beszélünk, ezek az önkormányzati bérlakások.
Számuk 2017 és 2022 között nem változott. A lakások jó állapotúak, felújításuk szükség szerint történik.
Az önkormányzat tulajdonában szociális bérlakás, valamint egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

b) szociális lakhatás

A Lakásrendelet alapján szociális helyzet alapján történő lakáskiadás a településen nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs az önkormányzat tulajdonában.

d) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1. napjától életbe lépett módosítás alapján a normatív lakásfenntartási támogatás megszűnt, az önkormányzatok saját hatáskörben gondoskodhattak lakhatást elősegítő támogatások kialakításáról.

Nagyhegyes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a települési támogatásokról, valamint a szociális szolgáltatásokról szóló 3/2023. (II.16.) számú önkormányzati rendeletben szabályozza a lakhatást segítő támogatásokat „lakásfenntartási támogatás" jogcímen.

A szociálisan rászoruló háztartások részére lakhatással összefüggő rendszeres kiadásaik viseléséhez havi rendszerességgel nyújt hozzájárulást.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Lakásfenntartási támogatásban (LFT) részesített háztartások száma összesen	Ebből közüzemi szolgáltatók részére történő utalás (MVM, E-ON, Tvr. Zrt, MOHU)	Ebből tüzelőanyag támogatásban részesülő háztartások száma
	db	db	db
2017	72	50	22
2018	68	47	21
2019	46	31	15
2020	25	15	10
2021	23	14	9
2022	18	11	7
2023	6	6	0
2024	4	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) **eladósodottság**

Azon jogszabályi lehetőséggel, mely alapján helyi rendeletben a Képviselő-testület adósságcsökkentő támogatásról rendelkezzen, a település nem élt.

f) **lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása**

Nagyhegyes közigazgatási területén 2017 és 2022 között időszakra vonatkozóan hajléktalan személyről nincs tudomásunk.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény a hajléktalanokat a 4. § 13. (2) és (3) bekezdésében a következőképpen definiálja:

(2) E törvény 6. §-a és a II–III. Fejezet alkalmazásában hajléktalan a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.
(3) E törvény 7. §-a, 20. § (10) bekezdése, 84. §-a és 89. §-ainak alkalmazásában hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

A Keleti-főcsatorna part nagyhegyesi szakaszán lakóépületnek nem minősülő – egyébként lakhatás céljára megfelelő – épületekben a 2022-es népszámlálási adatok alapján a lakónépesség 26 fő. Az ott élők a települést a közösségi közlekedést biztosító kerékpárúton, valamint útalappal ellátott úton tudják megközelíteni.

A közüzemi szolgáltatások közül egyedül az áramellátás biztosított, az ivóvizet az ott élők fúrott kútból nyerik, a fűtést egyedileg, főleg szénnel, fával való tüzeléssel, vagy klímával oldják meg. A nagyhegyesi szakaszon a bűnmegelőzés hatékonyságát szem előtt tartva az önkormányzat az ott lakók közreműködésével közvilágítást működtet.

A 33-as számú főút mellett elhelyezkedő Kadarcsi tó partján a népszámlálási adatok alapján 1 db lakásról van tudomásunk.

A Határrész tanyákon a 2022-es népszámlálási adatok alapján a lakónépesség szám 44 fő. Az önkormányzat – különösen a téli időszakban – nagy figyelmet fordít a település perifériáján élők életkörülményeire.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nagyhegyes településen nincsenek szegregátumok, a KSH szegregációs statisztikája alapján sem azonosítható szegregáció.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy szervezésében, szabályozásában a helyi önkormányzatok is szerepet kapnak. Az országos intézetek, a mentés, a vérellátás és az egyetemi klinikák kivételével a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. (a továbbiakban: Ötv.) az ellátásszervezés felelősségét az önkormányzatokra telepítette.

Az egészségügyi alapellátás megszervezését, mint kötelezően ellátandó feladatot Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) az önkormányzatok feladatkörébe delegálta: A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások.

Ugyanakkor az Mötv. nem határozta meg az alapellátásba tartozó egészségügyi ellátásokat, azok taxatív felsorolásáról az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (továbbiakban: Eatv.) rendelkezik.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, és
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyógyítás olyan közügy, amelyben mind az államnak, mind az önkormányzatoknak, mind a gyógyító orvosnak és a megelőzést végző védőnőnek meghatározó szerep és felelősség jut.

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. Az életkor előrehaladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi, valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie.

A települési önkormányzat az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújt a rászorulók részére, életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

***a)* az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

A község egészségügyi ellátása magas színvonalú. A helyi háziorvosi rendelő akadálymentesített, mely a fogyatékkal élők, a gyermekes anyák és az idősebb korosztály esélyegyenlősége szempontjából igen fontos. A **háziorvosi ellátást** két fő látja el. Az iskola-egészségügyi szolgálat orvosi feladatait az I. körzet háziorvosa biztosítja.

A **fogorvosi alapellátást** a településen 1 fő fogszakorvos biztosítja, aki 1 körzeten belül elégíti ki a lakossági igényeket. Fogászati szűrést a fogorvos végzi már az óvodáskortól kezdődően. Az iskolafogászati szűrővizsgálaton szinte minden óvodás és általános iskolai tanuló megjelenik.

A településen egy **fiókgyógyszertár** működik. A gyógyszertári ügyelet tekintetében a legutóbbi felmérések alapján minimális az éjszakai igény, de a nagyvárosokban és vármegyénként 2-3 helyen indokolt az éjszakai gyógyszertári ügyelet fenntartása. Nagyhegyes esetében ez Hajdúszoboszló, Balmazújváros vagy Debrecen településeket jelenti.

Járóbeteg szakellátás Hajdúszoboszlón és Debrecenben működik. 2013. évben befejeződött a Hajdúszoboszlói Járóbeteg Ellátó Centrum felújítása, ahol megszépült környezetben, korszerűbb műszerekkel állnak rendelkezésre a betegek kivizsgálása érdekében, ezzel egy időben új szakrendelések nyíltak. Az előjegyzési rendszer lehetővé teszi a telefonon, személyesen vagy interneten történő bejelentkezést, bár ezt a fajta szolgáltatást a lakosság nem nagyon veszi igénybe, fontosabbnak tartják a személyes kontaktust. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek, akik szakellátást kívánnak igénybe venni, azokat a Róna Támogató Szolgálat szállítja a megfelelő egészségügyi intézménybe.

2023. július 1-jén lépett életbe az a törvénymódosítás, amelynek értelmében a **védőnők** feletti munkáltatói jogokat ezentúl nem az önkormányzatok gyakorolják, hanem a megyei irányító kórház alkalmazottai lesznek.

A védőnők strukturálisan az egészségügyi alapellátás részeként működnek, de tevékenykednek oktatási intézményekben, részt vesznek a szociális alapellátásban, a gyermekvédelemben, a civil-

karitatív szférában is. Szakmai tevékenységüket önállóan látják el. A védőnői szolgálatot településünkön jelenleg 2 fő látja el mind területi, mind iskolai szinten.

Területi szinten feladatuk az óvodai védőnői feladatok és a nővédelemmel kapcsolatos teendők ellátása (várandós gondozás, gyermekgondozás).

Iskolai szinten pedig a 6-18 év közötti gyermekek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali iskola rendszerű oktatásban résztvevők iskola-egészségügyi ellátása.

Másfél éves tesztelés után 2023. február 1-jén indult el élesben a **megújult alapellátási ügyeleti rendszer**, elsőként Hajdú-Bihar vármegyében. A rendszert az Országos Mentőszolgálat működteti.

Az átalakítás eredményeképpen településtől, lakóhelytől függetlenül ugyanazt az ellátást kapják a betegek. A legfontosabb változás, hogy lényegesen egyszerűbb lett a segítségkérés. **Gond esetén** az 1830-as egységes hívószámot kell hívni, ahol a mentőszolgálat munkatársa javaslatot tesz a megoldásra, vagy a hívót tovább irányítja a megfelelő helyre

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógy-szertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	1	61	17,99
2018	2	0	0	1	79	17,08
2019	2	0	0	1	93	8,86
2020	2	0	0	1	47	7,05
2021	2	0	0	1	52	4,83
2022	2	0	0	1	77	4,00
2023	2	0	499	1	72	6,30
2024	2	0	500	1	56	5,58

Forrás: TeiR, KSH Tstar

***b)* prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A Képviselő-testület mindenkor kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a lakosság minél nagyobb számban vegyen részt egészségügyi szűréseken, ezért a helyben történő, ingyenesen igénybe vehető szűrővizsgálatok finanszírozását biztosítja:

- mammográfiai vizsgálatra utaztatást,
- évi egy alkalommal méhnyakszűrést,
- szintén évi egyalkalommal a prosztata jó és rosszindulatú elváltozásának szűrését szolgáló PSA szint mérés, vérvétel útján

Ebben az évben első alkalommal járt a településen egészségügyi szűrőbusz, melynek keretében az alábbi szűrésekre került sor:

- egészségi állapot felmérés
- méhnyakrákszűrés
- melanómaszűrés
- vércukorszintmérés
- rizikóbecslés, kérdőív kitöltés
- kardiovaszkuláris, stoke, diabétesz, nikotinfüggőség felmérés

A primer és szekunder prevenciós tevékenység a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás keretén belül zajlik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nem megoldott, az arra rászorulók a környező városokban, elsősorban Debrecenben jutnak hozzá ezekhez a szolgáltatásokhoz.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézmény részére megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) számú EMMI rendeletben előírt elvárásoknak. A konyhának a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde intézménye ad helyet.

A rendelet előírásainak való megfelelést a közétkeztetési szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes *népegészségügyi* feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: ellenőrző hatóság) ellenőrzi.
A szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést a Hajdúszoboszlói Kistérség Szociális Család-és Gyermekjóléti Központ Nagyhegyesi Szociális, Család-és Gyermekjóléti Szolgálata látja el.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település köznevelési intézmények tornatermei megfelelőek a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítására elsősorban az óvodás korú és az általános iskolába járó gyerekek részére.

2013-ban alakult meg a **Nagyhegyesi Íjász Egyesület**, céljuk a hagyományőrzés és a történelmi íjászat népszerűsítése. A történelmi íjászat, mint szabadidős sport egyre népszerűbb településünkön. Folyamatosan versenyeket szerveznek, melyekre az ország különböző településeiről is érkeztek versenyzők. A nagyhegyesi íjászok szinte minden esetben érmekkel térnek haza, ezzel is népszerűsítve ezt a sportot, öregbítve ezzel településünk hírnevét. Az egyesület önálló facebook oldallal rendelkezik, ahol folyamatosan tájékoztatást a lezajlott versenyekről, azok eredményeiről, a közelgő eseményekről, továbbá a Nagyhegyes újság is beszámol mindezekről.

2014. évben átadásra került a Veres Péter Általános Iskola udvarán a Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) és az Önkormányzat közös beruházásában megvalósuló kisméretű (22×42) **műfüves labdarúgó pálya**, melyet az általános iskolások tanítási időben, a helyi lakosság pedig tanítási időn túl használhat.

2016. szeptember 30-án átadták a Nagyhegyesi Tündérkert Óvoda és Bölcsőde **Ovi-Foci Pályáját**, amely a Nagyhegyes Község Önkormányzata, valamint az Ovi-Foci Közhasznú Alapítvány összefogásából a társasági adótörvény által lehetővé tett sporttámogatásoknak köszönhetően jött létre. Így az iskolásokon túl már az ovisok is élvezhetik a műfüves pálya előnyeit.

A 2016. januárja óta működik az önkormányzat fenntartásában a **Nagyhegyesi Sportcentrum** a sportolni vágyók nagy örömére. A konditermen túl két további szabad felhasználású termével lehetőséget nyújt egyéb csoportos sportfoglalkozások, edzések megvalósítására (fitness, kettlebell, jóga, kick-boksz, funkcionális köredzés, stb.). A Sportcentrumnak saját facebook oldala is van, ahol folyamatos tájékoztatást ad az elérhető foglalkozásokról, időpontokról, eseményekről.

A futást kedvelők megalakították 2017-ben a **Nagyhegyesi Fusshegyes Sportegyesületet**. Azóta minden év áprilisában megrendezésre kerül a Kráter kupa, illetve több alkalommal került sor Napkelte Futam elnevezésű futóverseny lebonyolítására.

Településünkön két **lovas egyesület** is tevékenykedik a lovassport szerelmeseinek, akik a lovas hagyományok népszerűsítésével az értékeket védő fiatal nemzedék nevelését is elősegítik különböző lovas rendezvények szervezésével.

2024. januárjában került átadásra a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-HB1-2022-00026 projekt keretében megvalósuló 500 méter hosszúságú **futópálya** a Kiserdei szabadidőpark területén. Az öntöttgumiburkolat könnyen fenntartható és környezetbarát, rugalmassága kedvezőbb felületet biztosít futás számára. A futópálya mentén van kialakítva. A futókör játszótér melletti szakaszánál 1 darab okos kandeláber van kihelyezve, amely Wi-fi-vel rendelkezik és kiszolgálja a környező területet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a család-és gyermekjóléti szolgáltatást a Hajdúszoboszlói Kistérség Szociális Család-és Gyermekjóléti Központ Nagyhegyesi Szociális, Család-és Gyermekjóléti Szolgálata látja el. Az intézmény által nyújtott szociális szolgáltatások közül a településen az alábbi ellátások biztosítottak:

fa) Szociális étkeztetés:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezését kell biztosítani, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A napi egyszeri meleg étel (ebéd) biztosítása a Nagyhegyesi Tündérkert Óvoda és Bölcsőde intézményéből vásárolt szolgáltatás formájában valósul meg. Az ebéd elvitele történhet önként vagy kiszállítás igénylésével. Az ebéd igényelhető a szolgálatnál hétköznapra illetve hétvégére is, normál illetve diétás változatban.

fb) Házi segítségnyújtás:

Az ellátással a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk miatt önellátásra nem, vagy részben képes személyek számára nyújtunk segítséget.

Ezen belül az alábbi szolgáltatásokat elérhetőek:

- az ellátott fizikai gondozása (fürdetés, pelenkázás, ágynemű csere)
- az ellátott mentális gondozása (problémák meghallgatása, megbeszélése, megoldására javaslattétel a családtagok bevonásával) – a gondozott személy közvetlen környezetének rendben tartása (azon helyiségek, melyeket az ellátott életvitelszerűen használ)

- kapcsolattartás az orvos és az ellátott között (gyógyszerfelíratás-, és kiváltás, beutalók intézése stb.)
- bevásárlás, csekkek befizetése – hivatalos ügyek intézése (nyomtatvány kitöltése, hivatalos helyekre történő eljuttatása)

A házi segítségnyújtást tapasztalattal rendelkező szakképzett szociális gondozó és ápoló személyek végzik, Nagyhegyes tekintetében ez 3 fő.

fc) Család - és Gyermekjóléti Szolgáltatás:

A nagyhegyesi Családsegítő Szolgálat feladatait a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv., valamint a Személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) Szcsm. rendelet alapján végzi. Célja elsősorban a településen élő lakosság körében felmerülő szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, az életvezetési nehézségek elhárításának és megoldásának elősegítése.

A szolgálat feladata

- Tájékoztatás szociális, családtámogatási, társadalombiztosítási formák igénybevételéről
- Szociális, életvezetési, mentálhigiéniás tanácsadás nyújtása
- Az egyén és a család életében jelentkező problémák okainak feltárása, megoldásának segítése

Szolgáltatások

- Családtámogatási ellátások igénylése (családi pótlék, GYES, GYET, anyasági támogatás)
- Nyugdíj-nyugdíjjellegű ellátások igénylése
- Hivatalos iratok pótlásának beszerzésének segítése (TAJ kártya, szül. anyakönyvi kivonat)
- Anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- Családban jelentkező működési zavarok megoldásának segítése
- Hivatalos ügyek segítése (kérelmek, beadványok írásában való segítségnyújtás)
- Életviteli - mentálhigiénés tanácsadás
- Információnyújtás aktuális álláslehetőségekről
- Adományok gyűjtése-szétosztása
- Szabadidős programok szervezése

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait jelenleg 1 fő felsőfokú szociális végzettségű teljes munkaidős családsegítő látja el. **– 2024. szeptemberétől ezt a feladatot 2 fő felsőfokú szociális végzettségű teljes munkaidős családsegítő látja el.**

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nagyhegyes községben igen aktív polgárőri szolgálat működik, amely meghatározza, illetve pozitív irányban befolyásolja a település közrendjét, közbiztonságát.

A településen az ENyÜBS adatai alapján az elmúlt 10 év adatait tekintve a regisztrált bűncselekmények száma elenyésző, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény nem került regisztrálásra, tehát a település biztonságosnak mondható.

Mindezek ellenére a fiatalok védelme, a megelőzés, a tájékoztatás és információnyújtás kiemelt fontosságú a község számára. 2015. július 08-án Hajdúszoboszlón Kábítószerügyi Egyeztető Fórum alakult, Hajdú-Bihar Vármegyében Debrecen és Hajdúböszörmény után harmadikként. 2024. május 23-én én, mint a Nagyhegyesi Polgármesteri Hivatal hatósági ügyintézője is csatlakoztam az egyeztető fórumhoz, amelyen az intézményt képviselem. A fórum célja a

szakemberek és az önkormányzatok egyeztetése, cselekvési terv kialakítása és megvalósítása a fiatalok védelme és a szenvedélybetegek segítése érdekében.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, erre irányuló eljárás egyáltalán nem indult.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: Önkormányzati adat

Településünkön népkonyha nem működik, azonban a pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Nagyhegyesen a közösségi élet színterei közé sorolhatjuk a lakóközösségeket, a templomi gyülekezetet, a helyi civil szervezeteket, vagy a különböző helyi szerveződésű csoportokat, mint például hagyományőrző csoport, népdalkör, mazsorettesek.

A falu lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A civil szervezetek aktív, tevékenységükkel járulnak hozzá a falu fejlődéséhez. Az önkormányzat rendszeres tájékoztatással, folyamatos párbeszéd fenntartásával, és anyagi forrás biztosításával segíti munkájukat.

A Művelődési Ház programjait a lakossági igényekre és a helyi civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja. A rekreációs célú szabadterek között a Kiserdei Szabadidőpark, a Művelődési ház újonnan kialakított parkja, a Kráter tó, a Keleti-főcsatorna, Kadarcsi-tó szerepelnek, de idetartoznak az önkormányzat tulajdonában lévő oktatási, nevelési intézmények parkjai is.

2017-ben községünk névadójának és egykori igazgatójának tiszteletére Kosztolányi László Emlékpark került kialakításra. A parkban elhelyezésre került Kosztolányi László szobra is.

A településünkön a kultúrához való hozzáférést az önkormányzat biztosítja. A Kiserdei Szabadidőparkban található a 2011-ben gyönyörűen felújított Rickl-kúria, mely a községi

könyvtárunknak, a Rickl Antal Vilmos Könyvtárnak ad otthont. Legfontosabb feladata, hogy az olvasók megtalálják az igényeiknek megfelelő irodalmat, hozzájussanak a legújabb könyvekhez is.

Azokat a könyveket, amelyek nincsenek meg a helyi állományban, más könyvtáraktól könyvtárközi kölcsönzéssel lekérik. Sok rendezvénynek ad otthont, pl. író- olvasó találkozó, képzőművészeti kiállítás, Rickl Nap stb. Minden nyáron megrendezésre kerül a könyvtárban a gyerekek számára a kéthetes Kézműves és Olvasótábor. Könyvtárunk 2017 óta Digitális Jólét Pontként is működik. Az intézményben további szolgáltatások (fénymásolás, nyomtatás, spirálozás, laminálás stb.) is igénybe vehetők.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A 2013. évtől ismét havonta kiadásra került a Nagyhegyes újság, amely ingyenesen eljut az lakosokhoz, a vállalkozásokhoz, intézményekhez, valamint a környező települések Polgármesteri Hivatalaiba.

A Nagyhegyes újság mellet a falu életére vonatkozó felhívásokat, tájékoztatókat, a közösségi média (községi facebook oldal, községi honlap) felületeken is közzé tesszük. A Képviselő-testületi üléseket és bizottsági üléseket bárki visszanézheti az www.onkormanyzati.tv oldalon.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település-üzemeltetési feladatok, illetve a közterületek tisztántartása biztosított. Ezek az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

Az egyes feladatok ellátása során az önkormányzat együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézménnyel, a civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, az egyházakkal, és egyéb szervezetekkel.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma**	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	igen	2 719	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2023)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	igen	4 548	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélésre nem jellemző, hogy a lakosok között súlyos konfliktusok alakulnának ki. Nagyhegyesen etnikai konfliktusról egyáltalán nem lehet beszélni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A mindenkori Képviselő-testületek társadalmi felelősségvállalása abban is megmutatkozik, hogy a természeti katasztrófa által sújtott hazai, illetve külföldi településeknek anyagi segítséget tud nyújtani. A testvértelepülésünket, Vámosgálfalvát Romániában nem csak anyagiakkal, hanem egyéb természetbeni támogatással is segíti az önkormányzat, valamint évek óta Hajdúszoboszló városával együttműködve megszervezi 45 kárpátaljai gyermek nyári táboroztatását, szállítását.

Ezen felül a szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlásokban nyilvánul meg, mely jelenség karácsony közeledtével felerősödik, hiszen december hónapban jóval magasabb az ajándékozás késztetése. Az adományokat a Családsegítő Szolgálat munkatársai juttatják el az arra rászorulók részére. A településünkön még nem igazán jellemző az önkéntes munka, ezen a téren még fejlődni kell a lakosoknak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A KSH 2022. évi népszámlálási adatai szerint Nagyhegyes településen a nemzetiséghez tartozás kérdésében a 2 870 főből összesen 58 fő vallotta magát más nemzetiséghez tartozónak, így ez a kérdés jelen esetben nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések;

A Nagyhegyesei Művelődési Ház különféle szakköröket szervez, melyeken mindenféle korosztály találhat számára megfelelő programokat.

A településen működő szakkörök, klubok:

- Barátság Társaskör
- Hagyományőrző csoport
- Mazsorett csoportok
- Nagyhegyesi Ifi Klub
- Nagyhegyesi Népdalkör és Citerazenekar
- Nagyhegyesi Nyugdíjas Klub
- Táncos Fitnesz Klub

A Barátság Társaskörben és a Nagyhegyesi Nyugdíjas Klubban aktív nyugdíjasok tevékenykednek.

A Hagyományőrző csoport tagjai községünk hagyományait ápolják, rendezvények aktív segítői, főzői.

A Nagyhegyesi Ifi Klub a községért tenni akaró, érdeklődő fiatalokat fogja össze, gyermekeknek, fiataloknak szóló programokat szerveznek.

A Nagyhegyesi Népdalkör a legnagyobb múlttal rendelkező művészeti szakkör, számos sikeres versenyen, fellépésen vannak túl, ma napig működnek.

A másik művészeti szakkör a Mazsorett, melyre a fiatal lányok szívesen járnak.
A Táncos Fitnesz Klubot a mozogni, táncolni szerető fiatal és idősebb korosztály látogatja.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A KSH 2022. évi adatai szerint Nagyhegyesen mindössze 9 fő vallotta magát roma származásúnak. Nagyhegyesen nem működik roma kisebbségi önkormányzat, így ez a kérdés továbbra sem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Erre a kérdésre vonatkozóan a településünkön nincs beazonosított probléma.	Nem releváns.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát.

A dokumentum fő célja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Már születésünk pillanatában esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen.

Az esélyegyenlőségre minden helyzetben törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az egyes ellátásokhoz, információkhoz.

Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

A lakónépesség száma a 2020. évben 2 888 fő volt. Az összes lakónépességhez viszonyítva a 0-18 éves korúak száma 541 fő, ebből 264 férfi és 277 nő.

A lakónépesség száma a 2023. évben 2 989 fő volt. Az összes lakónépességhez viszonyítva a 0-18 éves korúak száma 607, ebből 304 férfi és 305 nő.

2020. évi táblázat

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 426	1 462	2888	49,38%	50,62%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	3,77%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	224	227	451	7,76%	7,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	50	90	1,39%	1,73%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2023. évi táblázat

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 463	1 526	2989	48,95%	51,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			131	4,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	262	258	520	8,77%	8,63%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	47	87	1,34%	1,57%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

***a)* veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;**

A táblázat értelmezése érdekében fontos tisztázni a következő fogalmakat:

- Veszélyeztetett kiskorú (veszélyeztetettség fennállása):

Veszélyeztetettség az, ha a gyermek környezetében bárki illetve maga a gyermek olyan magatartást tanúsít, vagy mulasztást követ el, illetve olyan körülmény alakul ki, amely gátolja a gyermeket az egészséges fejlődésben.

- Védelembe vett kiskorú (védelembe vétel):

A gyámhivatal a gyermekvédelmi törvényben nevesített szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, vagy javaslata, valamint bírósági megkeresés alapján köteles a védelembe vétel

iránti eljárást hivatalból lefolytatni. Ennek eredményeképen ha megállapítható a gyermek veszélyeztetettsége (olyan körülmény alakul ki, amely gátolja a gyermeket az egészséges fejlődésben) – azonban a gyermeket a családból nem kell kiemelni –, a gyámhivatal védelembe veszi.

A Hajdúszoboszlói Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladata egy olyan segítő szolgáltatás biztosítása, mely során a egyén, illetve a család támaszt talál a szociális szakember személyében, aki segíti őt abból a krízishelyzetből kikerülni, amelyből egyedül nehezen, vagy egyáltalán nem talál kiutat.

Fontos a veszélyeztetettség felismerése, annak érdekében, hogy a veszélyeztetettséget megszüntessük és a gyermek zavartalanul fejlődhessen. Éppen ezért nélkülözhetetlen a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, akik rendszeresen kapcsolatban állnak a településen lévő iskolákkal, óvodákkal, bölcsődékkel, védőnőkkel, háziorvosokkal, családsegítő szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal, szükség esetén rendőrséggel, pártfogóval, bírósággal.

Településünkön mind a jelzőrendszer, mind a családsegítő szolgálat hatékonyan működik. Mint a táblázatból is látható a védelembe vett gyermekek száma mindig kevesebb, mint a beérkezett jelzés, tehát a veszélyeztetettség megszűnik, még mielőtt a védelembe vétel megtörténne.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	12	n.a.
2018	0	n.a.
2019	2	9
2020	3	9
2021	3	10
2022	3	11
2023	10	11
2024	6	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeit a 149/1997. (IX.10.) évi a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló Kormány rendelet határozza meg.

A támogatás tartalma:

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és – ha megfelel a törvényben foglalt feltételeknek
- szünidei gyermekétkeztetés,
- évente kétszer pénzbeli támogatás, továbbá
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények, mint pl. apácai ösztöndíj támogatás, stb.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	40
2018	34
2019	35
2020	20
2021	25
2022	33
2023	12
2024	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó állami és helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A településünkön árvaellátásban részesülő gyermekek száma szerencsére elég alacsony. Az árvaellátás nem helyi juttatás, a lakóhely szerinti illetékes nyugdíjbiztosítási szervként eljáró kormányhivatalokhoz, bizonyos esetekben a Nyugdíjfolyósítóhoz kell benyújtani.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	2	8	10
2018	1	9	10
2019	1	7	8
2020	0	4	4
2021	0	5	5
2022	0	5	5
2023	1	4	5
2024	1	3	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési támogatásokról, valamint a szociális szolgáltatásokról szóló 3/2023. (II.16.) évi önkormányzati rendelet a következő gyermekek jogán adható támogatásokról rendelkezik:

- gyermekvédelmi támogatás:

Ezt a fajta támogatást az önkormányzat a létfenntartását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő gyermeket nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére állapíthatja meg, melynek feltétele az egy főre jutó jövedelmet. Ahogy a táblázatban is látható, az ilyen nehéz helyzetbe lévő családok száma csökkenő tendenciát mutat.

- tanévkezdési támogatás

Tanévkezdési támogatásban részesül az a szülő, vagy törvényes képviselő, aki nagyhegyesi lakos, saját háztartásában nevel gyermeket, tanulmányait nappali tagozaton folytatja és a rendeletben leírt jogosultsági feltételeknek megfelel.

- babatámogatás

Az önkormányzat a gyermek születésekor egyszeri, pénzbeli támogatást nyújt az újszülöttet gondozó azon családok részére, akik a támogatást kérik és a rendeletben leírt jogosultsági feltételeknek megfelelnek.

	2017 (fő)	*2018 (fő)*	*2019 (fő)*	*2020 (fő)*	*2021 (fő)*	*2022 (fő)*	*2023 (fő)*	*2024 (fő)*
Gyermekvédelmi támogatás	*65*	*59*	*47*	*36*	*13*	*11*	***13***	***6***
Tanévkezdési támogatás *ovi/bölcsi; ált. isk. középisk.,;főiskola/egyetem*	*360*	*378*	*357*	*337*	*335*	*363*	***364***	***364***
Babatámogatás	*20*	*16*	*23*	*22*	*26*	*25*	***17***	***18***
Tanulmányi ösztöndíj támogatás	*9*	*9*	*9*	*7*	*9*	*7*	***10***	***13***

Forrás: önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A jogszabályban meghatározottak alapján a konyha az élelmiszer alapanyagokat őstermelőktől és cégektől szerzi be. Nagy figyelmet fordítanak az EMMI rendelet előírásaira, hogy heti négy-öt alkalommal friss gyümölcsöt, zöldséget kapjanak a gyerekek.

Az önkormányzat tulajdonában álló külterületi szántón közfoglalkoztatottak bevonásával megtermelt termény egy részét az óvoda konyhája hasznosította, ezzel csökkentve a kiadásokat.

A kedvező tapasztalatok alapján az önkormányzat további években is folytatja ezt a tevékenységét. 2014. évben a közfoglalkoztatottak az önkormányzat belterületi ingatlanjain megkezdték a zöldségfélék termesztését, 2015-ben beindult a fóliás zöldségtermesztés és a terméseket szintén a konyha hasznosítja. Ezek a tevékenységek a múlt év végével zárultak le.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermekek egész évben térítésmentesen étkezhetnek a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde ebédlőjében.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Tanévkezdési támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	59	36	54	212	360	67
2018	62	41	43	221	378	79
2019	70	69	45	199	357	82
2020	57	29	34	193	337	118
2021	66	19	43	215	335	50
2022	83	15	60	230	363	23
2023	126	12	82	250	364	6
2024	133	9	72	253	364	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) **magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;**

Nagyhegyesen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nincsenek.

f) **állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.**

Településünk szempontjából ez a célcsoport nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincsenek szegregált területek, így a szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2023. július 1-jén lépett életbe az a törvénymódosítás, amelynek értelmében a **védőnők** feletti munkáltatói jogokat ezentúl nem az önkormányzatok gyakorolják, hanem a megyei irányító kórház alkalmazottai lesznek.

A védőnők strukturálisan az egészségügyi alapellátás részeként működnek, de tevékenykednek oktatási intézményekben, részt vesznek a szociális alapellátásban, a gyermekvédelemben, a civil-karitatív szférában is. Szakmai tevékenységüket önállóan látják el.

A védőnői szolgálatot településünkön jelenleg 2 fő látja el mind területi, mind iskolai szinten.
Területi szinten feladatuk az óvodai védőnői feladatok és a nővédelemmel kapcsolatos teendők ellátása (várandós gondozás, gyermekgondozás).

Iskolai szinten pedig a 6-18 év közötti gyermekek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali iskola rendszerű oktatásban résztvevők iskola-egészségügyi ellátása.

A védőnői ellátás mindig is hatékonyan működött a településen. Munkáját, most már munkájukat a háziorvosokkal szoros együttműködésben végezte és végzik most is. A tanácsadások, családlátogatások során a várandós kismamák, gyermekes anyukák bizalommal fordulnak gondjaikkal, kérdéseikkel a védőnőkhöz.

Az iskoláskorúaknál különféle szűréseket, vizsgálatokat illetve egészségügyi tájékoztatást tartanak. A Művelődési Ház 2012. évtől heti rendszerességgel lehetőséget nyújt zenés, mozgásfejlesztő foglalkozások tartására is.

Lássuk a 2017-2022 évi adatokat:

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	87	87
2018	1	92	92
2019	1	93	93
2020	1	98	98
2021	1	112	112
2022	1	117	117
2023	2	122	499
2024	2	107	500

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma

Nagyhegyesen az egészségügyi alapellátást két vállalkozó háziorvos biztosítja, házi gyermekorvosi praxis nincs. A legközelebbi gyermek szakorvosi ellátás Balmazújvárosban, Hajdúszoboszlón és Debrecenben van.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolg. száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolg. száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolg. száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	n.a.	0	0	1218
2018	2	n.a.	0	0	1357
2019	2	n.a.	0	0	1398
2020	2	n.a.	0	0	1099
2021	2	n.a.	0	0	1261
2022	2	n.a.	0	0	1497
2023	2	n.a.	0	0	2814
2024	2	n.a.	0	0	2894

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Már csecsemőkortól nagy hangsúlyt fektet az orvos és a védőnő a gyermekek szomato-mentális fejlődésének nyomon követésére, az életkorhoz kötött orvosi és védőnői szűrővizsgálatokat szabályozó miniszteri rendeletben (51/1997.(XII.18. NM) meghatározottak szerint.

Ezen túl 2014 óta a „TÁMOP 6.1.4 Koragyermekkori (0-7 év) kiemelt project" szerint szükség van egyéb szempontokon alapuló megfigyelésekre, vizsgálatokra is. Így az alapellátásban végzett egészségügyi szűrővizsgálatok kiegészültek a szülői kérdőív alkalmazásával és a rizikófelméréssel.

1 hónapos és 7 éves kor között 15 alkalommal érkeznek szüleikkel a gyerekek az orvosi és védőnői tanácsadásra, ahol megtörténik az életkoruknak megfelelő vizsgálat. A kiszűrt és nyilvántartásba vett gyerekeket szakellátóba, vagy a Hajdú Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúszoboszlói Tagintézményébe irányítjuk.
A szakszolgálat munkatársai (logopédus, pszichológus és fejlesztő pedagógus) heti rendszerességgel tart fejlesztő foglalkozásokat az óvodánkban, az arra rászoruló gyerekek részére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Nagyhegyes Önkormányzata az óvodai ellátást a Tündérkert Óvoda és Bölcsődében biztosítja. Az egyenlő esélyteremtés feltételeit az intézmény minden gyermek részére teljesíti. Mindenkinek biztosítani tudja az óvodai férőhelyet.

Az óvoda épületében működik egy bölcsődei csoport, ahol 12 férőhely biztosított a kisgyermekek számára. Az ingyenes bölcsődei ellátás 20 hetes kortól 3 éves korig vehető igénybe. Az óvodában 125 férőhellyel várják a munkaerő piacra visszatérő szülők gyermekeit.

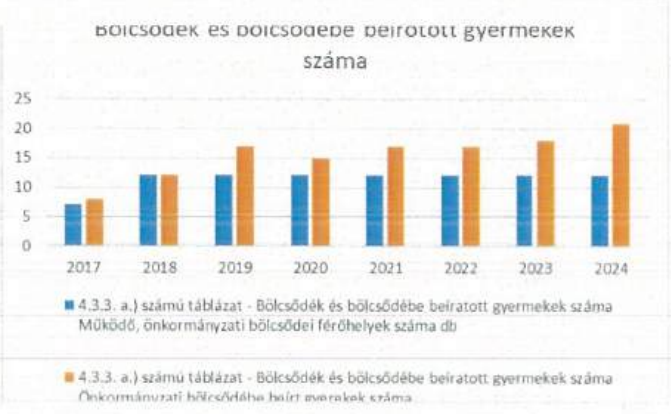
Az óvoda a szülők igényéhez igazodva 6 órától 17 óráig tart nyitva. Az óvodában a nyári takarítási szünet általában két hét, ezen idő alatt az óvoda konyhája folyamatosan üzemel.
Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatos szakmai képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik.
A nevelőmunkát fejlesztő szakemberek is segítik, akik a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúszoboszlói Tagintézményéből járnak az intézménybe.

A logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, és a gyógy-testnevelő heti egy alkalommal tart fejlesztő foglalkozásokat intézményünkben. Az SNI gyermekek fejlesztéshez is biztosított a gyógypedagógus, aki a szakértői bizottság javaslatának megfelelő óraszámban, megbízási szerződéssel látja el a feladatát.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	7	8
2018	12	12
2019	12	17
2020	12	15
2021	12	17
2022	12	17
2023	12	18
2024	12	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

Településünkön a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásáról a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálata gondoskodik jelenleg 1 fő családsegítő munkatárssal. **2024. szeptemberétől ezt a feladatot már 2 fő látja el.**

A szolgálat célja, feladata és a nyújtott szolgáltatások tekintetében a Helyi Esélyegyenlőségi Program 3.6. fc) pontjában foglaltak megfelelően irányadók jelen ponthoz is.

A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szerepet betöltő **jelzőrendszer** áll. A család-gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk.

A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

A szolgálat által végzett szakmai tevékenység során, a gyermekjóléti alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés illetve a jelzőrendszer tagjainak jelzése alapján kerülnek elsősorban kapcsolatba a családokkal, de hatósági intézkedés illetve kötelezés alapján is történhet az igénybevétel.
Az ügyfelek részére leginkább hivatalos ügyek intézésében való közreműködésben, vagy információnyújtásban kérnek segítséget, de sok esetben történik tanácsadás, segítő beszélgetés.
Családlátogatásra a gondozott családoknál kerül sor, illetve súlyos esetekben szakmai megbeszélés, esetkonferencia indokolt, ám településünkön ez nagyon ritka.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálatának munkatársai készségesen állnak rendelkezésére és minden segítséget megadnak a nehéz helyzetbe került családok, egyének számára.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A köznevelési intézmények tornatermei és műfüves pályái, a Nagyhegyesi Sportcentrum és a Művelődési Ház megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások).
A Nagyhegyesi Íjász Egyesület, a Nagyhegyesi Fusshegyes Sportegyesület és a Nagyhegyesi Szabadidős és Lovassport Egyesület edzései, rendezvényei is hozzájárulnak a település lakosainak az egészségfejlesztési, sport és szabadidős programokhoz való hozzáférésükhöz.
Minden évben az önkormányzat támogatásával megszervezésre kerül a kéthetes nyári napközis tábor. Itt a gyermekek a Művelődési ház, az önkormányzat és a Családsegítő Szolgálat munkatársai által szervezett egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok közül választhatnak. Ezenkívül minden nyáron megrendezésre kerül a könyvtárban a gyerekek számára a Kézműves és Olvasótábor, mely két hétig tart.
A szabadidős programokat - mely gyakran ünnepekhez kapcsolódik - a Művelődési Ház a Nagyhegyesi Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a védőnővel, a helyi civil szervezetekkel és az önkéntes segítőkkel közösen szervezik. Ilyenek például: Társas Ifis Est, Húsvéti Játszóház, Gyermeknap, Adventi játszóház, Mikulásnap, Egészségügyi Nap, Idősek Napja stb.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést településünkön a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde konyhája biztosítja az 5 hónapos és 14 év közötti gyermekek számára a nevelési év, illetve a tanév időtartamára, hétköznapokon, tehát hétvégi étkeztetés nincs. Vannak akik kedvezményes étkezésben részesülnek, 50, illetve 100 % - ban.
A nyári gyermekétkeztetés – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) rendelkezései alapján – természetbeni ellátásként kerül meghatározásra, melyet bizonyos ellátotti kör vonatkozásában az önkormányzat köteles biztosítani. Ez azokat az 5 hónapos és 18 év közötti gyermeket érinti, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és hátrányos (HH) vagy halmozottan hátrányos (HHH) helyzetűek. A nyári szünidőben a szülő kérelmére legalább 43, legfeljebb 49 munkanapon kell a déli meleg főétkezést biztosítania az önkormányzatnak. Az étkezés biztosítása történhet helyben, vagy ha ez nem lehetséges, lehetővé kell tenni a szülő számára az étel elvitelét, vagy kiszállítását a család részére. A Képviselő-testület minden évben pályázatot nyújt be szociális nyári gyermekétkeztetés céljából támogatási összeg folyósítására.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincsenek külön hátrányos és nem hátrányos helyeztű gyermekcsoportjaink.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben az oktatás-nevelés kapcsán hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az ellátórendszer üzemeltetése során törekszünk rá, hogy mindenkor szem előtt tartsuk az esélyegyenlőségi célcsoportok, így különösen a gyermekek valós igényeit és szükségleteit, valamint törekszünk arra, hogy a hátrányos helyzetben levő gyermekek élethelyzetéből fakadó hátrányait kompenzáljuk. Fontos számunkra, hogy a gyermekek egyenlő esélyekkel jussanak hozzá valamennyi szolgáltatásunkhoz.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Alapelv, hogy minden gyermeknek joga van, a játékhoz, képességeinek kibontakoztatásához. Mindez úgy valósítható meg, ha összekapcsolódik olyan nevelési kultúrával, mely lehetőséget teremt a családi eredetű, szociális hátrányok részbeni enyhítésére éppúgy, mint a tehetségek felismerésére és fejlesztésére.

A pedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igenyű gyerekek, tanulok hátránykompenzációjára, ezáltal az integráció megteremtésére. Településünkön, mint a táblázatból is jól látható a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma elég alacsony.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	88	6	6,82
2018	98	3	3,06
2019	120	0	0,00
2020	105	0	0,00
2021	121	0	0,00
2022	128	5	3,84
2023	129	1	0,78
2024	138	1	0,72

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	212	29	13,55
2018	221	25	11,42
2019	199	3	1,49
2020	193	5	2,54
2021	215	4	1,89
2022	230	4	1,87
2023	250	5	2,00
2024	253	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	n.a.	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	6	0
2018	3	0
2019	9	2
2020	8	0
2021	8	2
2022	6	0
2023	7	1
2024	0	2

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását mind a két oktatási intézmény vállalta, az iskolában integrált oktatás folyik. Az erdei iskola is biztosított az SNI gyermekek részére.

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről kimondja, hogy az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az önkormányzatunk e feladatellátását a Tündérkert Óvoda és Bölcsődében szervezi meg.

Az óvodapedagógusok nevelőmunkáját fejlesztő szakemberek is segítik, akik a Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúszoboszlói Tagintézményéből járnak ki. A logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, és a gyógytestnevelő heti egy alkalommal tart fejlesztő foglalkozásokat intézményünkben.

Az SNI gyermekek fejlesztéshez is biztosított a gyógypedagógus, aki a szakértői bizottság javaslatának megfelelő óraszámban, megbízási szerződéssel látja el a feladatát.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	125	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	13	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	10	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyped a-gógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypeda-gógiai gyermek-csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógia i oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermek-csoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	88	5	120	1	88	0	0	18
2018	98	5	125	1	98	0	0	20
2019	120	5	125	1	120	0	0	24
2020	105	5	125	1	105	0	0	21
2021	121	5	125	1	121	0	0	24
2022	130	5	125	1	130	0	0	26
2023	129	5	125	1	129	0	0	26
2024	138	5	125	1	138	0	0	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az általános iskolai feladatok ellátása a Nagyhegyesi Veres Péter Általános iskolában valósul meg. Az intézmény infrastrukturális, információs és kommunikációs technológiai eszközökkel való felszereltsége kiváló. A gyermekek munkáját tanulói tabletek, laptopok, digitális táblák, továbbá interaktív panelek segítik.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	13	1	16,46	0,93
2018	0	13	1	16,85	4,11
2019	0	12	1	16,83	6,44
2020	0	10	1	19,70	8,12
2021	0	11	1	19,27	8,96
2022	0	12	1	20,12	9,23
2023	0	13	1	19,23	12,80
2024	0	12	1	21,08	13,04

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskola pedagógus ellátottsága a törvényeknek megfelelő, szakos ellátottsága jó. A segítő munka aktív részese a fejlesztő pedagógus, a logopédus, a gyógypedagógus, az iskola pszichológus, a szociális segítő és a zenetanárok.

A 4.4.5-ös táblán látható a 8. évfolyamot eredményesen befejezők listája. A 2017 és 2022 év közötti időszakban évfolyamismétlésre nem került sor.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	21
2018	27
2019	32
2020	29
2021	21
2022	20
2023	23
2024	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az alábbi táblázat a Nagyhegyesi Veres Péter Általános Iskolában mért országos kompetenciamérés eredményeit mutatja.

Az intézmény létszámadatai:

Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma	
		Összesen	A jelentésben szereplők
6.	Általános iskola	32	32
8.	Általános iskola	29	29

Átlageredmények:

Mérési terület	Évfolyam	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)	
		Az intézményben	Országosan
Matematika	6.	1488	1475
	8.	1674	1586
Szövegértés	6.	1441	1432
	8.	1580	1513

Forrás: Oktatási Hivatal

A nagyhegyesi gyerekek egyenlő esélyének biztosítása a köznevelési intézmények együttműködési kötelezettségéből következően a gyerekek megfelelő ellátáshoz jutása, juttatása kapcsán az átmenetek és a fejlesztések zökkenőmentessége elengedhetetlen.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglevő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A települési támogatásokról, valamint a szociális szolgáltatásokról szóló 3/2023. (II. 16.) önkormányzati rendelet alapján Nagyhegyes Község Önkormányzata pénzbeli támogatást nyújt annak annak a szülőnek, vagy törvényes képviselőnek, aki Nagyhegyes Község közigazgatási területén lévő alapfokú köznevelési vagy közoktatási intézménybe beiratkozott, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban részt vevő beiratkozott tanulója, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója.

A pénzbeli támogatás mértéke:

bölcsődés/óvodás gyermek részére 5.000 Ft. → **jelenleg 10 000 Ft.**
általános iskolás gyermek részére 10 000 Ft; → **jelenleg 20 000 Ft.**
középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló gyermek részére 15 000 Ft; → **jelenleg 30 000 Ft.**
felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos hallgatói részére 20 000,- Ft. → **jelenleg 30 000 Ft.**

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	37	28
2018	0	0	22	21
2019	0	0	33	29
2020	0	0	22	17
2021	0	0	25	16
2022	0	0	22	11
2023	0	0	19	6
2024	0	0	21	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A *3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés* című fejezet *f)* pontjában részletesen megtalálható a család-és gyermekjóléti szolgáltatás, a *4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése* című fejezet *i)* pontjában pedig a szünidei gyermekétkeztetés, mint szolgáltatás részletei olvashatóak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Az elhanyagoltság, mint szülői hiányosságból eredő jelenség.	A jelzőrendszer fenntartása, fejlesztése.
A nyári szünetben egyszeri meleg étel biztosítása a rászoruló gyermekek számára 10 héten keresztül.	A nyári étkezés anyagi javainak megteremtése pályázati forrásból, étkeztetés megszervezése, lebonyolítása. Humán erőforrás biztosítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia szerint a mind a kereső tevékenységre, mind a házimunkára és a gyermekek ellátására a magyar nők fordítják a legtöbb időt Európában. A háztartási munka 80%-át akkor is nő végzi, ha neki van magasabb presztízsű, jobban fizetett foglakozása. A magyar nők ilyen mértékű kettős leterheltsége enyhítéséhez nagyfokú társadalmi és családon belüli szemléletváltásra van szükség.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,83	4,45	3,64%
2018	3,78	4,8	4,29%
2019	2,83	3,76	3,30%
2020	4,74	4,66	4,70%
2021	3,88	5,7	4,79%
2022	3,94	5,4	4,67%
2023	3,85	4,02	3,94
2024	2,67	3,94	3,31

Forrás: TeiR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,68	42,31
2018	43,37	52,78
2019	47,62	53,33
2020	41,11	45,95
2021	56,52	61,54
2022	57,78	59,62
2023	53,59	53,66
2024	58,73	59,46

A 2017-2022 év adataiból megállapítható, hogy a nők vonatkozásában a munkanélküliségi ráta általában magasabb, mint a férfiaknál, illetve tovább a rendszerben maradnak. Hátrányos helyzetük oka nagyrészt a gyermekvállalással, gyermekgondozással van összefüggésben, hiszen a gyermekek első éveiben, illetve gyermekápolás címén távol maradnak a munkától.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	69	9
2018	83	6
2019	63	3
2020	90	9
2021	92	7
2022	90	5
2023	76	7
2024	63	2

A kormány a nők munkavállalásával kapcsolatos hátrányos helyzetét különféle bértámogatásokkal és bérköltség-támogatásokkal próbálja enyhíteni.

A pályakezdő álláskeresők sok esetben szintén hátrányos megkülönböztetésben részesülnek tapasztalatlanságuk, gyakorlatlanságuk miatt.

A kormány itt is próbálja segíteni a pályakezdő álláskeresőket bérjellegű támogatásokkal, adókedvezménnyel, st

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvétele a különböző foglalkoztatást elősegítő és képzési programokan elég jelentős, hiszen a kormány külön célcsoport meghatározásával nyújt támogatást.
Mind a bértámogatások, bérköltségtámogatások és képzések tekintetében elérhető a „GYES-ről, GYED-ről visszatérő" célcsoport, melybe bevonhatók azok a kisgyermekes anyukák akik vissza szeretnének térni a munka világába.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség, már önmagában munkaerőpiaci hátrányt jelent, hiszen a szellemi munka teljesen kizárható, marad a fizikai munka. A nők helyzete talán azért még rosszabb, mert fizikai adottságaik miatt ezen a téren is korlátozottabbak a lehetőségeik, mint a férfiaknak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Bár az egyenlő munkáért járó egyenlő bér elvét a Római Szerződés 1957-ben vezette be, az úgynevezett bérszakadék továbbra is makacsul fennáll, az elmúlt években csupán minimális javulást sikerült elérni ezen a téren Európában.

A nemek közötti bérszakadék a nők és férfiak átlagos bruttó órabére közötti különbség. A jövedelemadó és a társadalombiztosítási járulékok levonása előtti, a munkavállalót megillető bruttó fizetés alapján számítják ki. A számítások során csak a tíz vagy több alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásokat veszik figyelembe. Az EU-ban a nemek közti bérszakadék átlagosan 12,7% volt 2021-ben.

A nemek közti bérszakadék egyes okai a foglalkoztatás, az iskolai végzettség és a munkatapasztalat különbségeivel függenek össze. A többit a nemek közti kiigazított bérszakadéknak nevezik.

Az EU-ban a bérszakadék jelentős eltéréseket mutat, 2021-ben a következő országokban volt a legmagasabb: Észtország (20,5%), Ausztria (18,8%), Németország (17,6%) és Magyarország (17,3%).
Luxemburg megszüntette a nemek közötti bérszakadékot, míg más országok visszább szorították azt. A legalacsonyabb mutatók 2021-ben Romániában (3,6%), Szlovéniában (3,8%), Lengyelországban (4,5%), Olaszországban (5%) és Belgiumban (5%) voltak.
Mint láthatjuk Magyarországon is elég nagy ez a fajta hátrányos megkülönböztetés, nyilván településünkön sincs ez másként.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő családok esélyeit a szolgáltatások hiánya alapvetően rontja. A kisgyermekes anyák munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A település vezetősége mindig is fontosnak tartotta a gyermeknevelő intézmények biztosítását.

1998. márciusában adták át a 150 férőhelyes, hatcsoportos óvodát egy 400 fő kiszolgálására alkalmas konyhával. Innentől folyamatos volt a nyomás a lakosság részéről, hogy mi lesz a három éven aluli gyermekekkel, akiknek folyamatosan növekedett a létszáma. 2011-ben kialakítottak egy

5 fős bölcsődei csoportot, amit szinte azonnal bővíteni kellett. Az intézmény neve Tündérkert Óvoda és Bölcsőde lett, de hamar kinőtték és nem tudták kiszolgálni a növekvő igényeket.

A folyamatos létszámnövekedés tette indokolttá, hogy 2018-ban a képviselő-testület meghozta a döntést egy új bölcsőde építéséről.

2021-ben kezdődtek meg a tervezési folyamatok, 2022-ben az önkormányzat pályázott, melynek köszönhetően a község egy két csoportszobás bölcsődével gazdagodik Top Plusz forrásból.
2024. március 21-én adták át a munkaterületet, azóta zajlik az építkezés, amely várhatóan 2025. januárra készül el. Nagyhegyes erős település erős önkormányzattal, a fejlődés a jövő évtizedekben is biztosított, hiszen itt a megfogalmazott célok meg is valósulnak.

A bölcsőde a 20 hetes kort betöltött gyermekek részére biztosít felügyeletet egészen hároméves korig, ahol a kisgyermeknevelők szeretettel várják a munkaerő-piacra visszatérő szülők gyermekeit. Az intézmény a szülők igényeihez igazodva reggel 6 órától délután 16 óráig tart nyitva.

Településünkön csak önkormányzati bölcsőde működik, munkahelyi és családi bölcsődék nincsenek.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	7	8
2018	12	12
2019	12	17
2020	12	15
2021	12	17
2022	12	17
2023	12	18
2024	12	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	12	14
2020	0	0	0	0	0	0	12	10
2021	0	0	0	0	0	0	12	12
2022	0	0	0	0	0	0	12	12
2023	0	0	0	0	0	0	12	12
2024	0	0	0	0	0	0	12	12

Forrás: TeiR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Hazánkban a gyermek- és családvédelem a már alapintézménynek számító védőnői szolgálaton keresztül valósul meg. 2015-ben a 100 éves védőnői szolgálatot hungarikummá nyilvánították, az indoklás szerint „az európai ellátórendszerekben nincs ennyire komplex, a lakosság szinte teljes spektrumát érintő prevenciós ellátás", mint a magyar védőnői rendszer.

A védőnői szolgálat tevékenységének középpontjában az általuk gondozott családok egészségvédelme, a betegségek kialakulásának megelőzése, valamint az egészségfejlesztés áll. A magyar védőnők képzettsége kiemelkedően magas fokú és feladatuk széles körű.

A védőnők feladata attól függően, hogy a hálózat mely szintjén helyezkednek el, a következők:

- óvodai védőnői feladatok, nővédelemmel kapcsolatos teendők (területi védőnők)
- 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti középfokú, nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők iskola-egészségügyi ellátása (iskola védőnők)
- várandós és gyermekágyas anyák ellátása (kórházak szülészeti osztályán dolgozó védőnők)
- oktatási intézményen kívüli családtervezési ismeretek terjesztése, válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése, terhességmegszakítás előtti és utáni tanácsadás biztosítása.

A 2023. július 1-jén életbe lépett törvénymódosítás következtében ettől a naptól településünkön a védőnői szolgálatot 2 fő látja el mind területi, mind iskolai szinten.

A táblázatból látható, hogy a jogszabályváltozást megelőzően ezt egy személy végezte el.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	87	87
2018	1	92	92
2019	1	93	93
2020	1	98	98
2021	1	112	112
2022	1	117	117
2023	2	122	498
2024	2	107	500

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nagyhegyesen a rendőrségnek és az önkormányzatnak sem formális, sem informális módon nincs tudomása a nőket érő erőszakról, családon belüli erőszakról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Az otthontalanná vált szülő kérelmére családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől.

A település önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők a Debrecenben működtetett intézményeket vehetik igénybe.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nem áll rendelkezésünkre egyéb adat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A rendszerváltás óta női polgármester vezeti a települést, a Képviselő-testületben minden ciklusban volt női képviselő, jelenleg három fő. A Polgármesteri Hivatal munkatársainak 75 %-a nő. Az önkormányzati intézmények mindegyike élén női intézményvezető áll.

Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Mint korábban erről volt szó, a nők vonatkozásában a munkanélküliségi ráta általában magasabb, mint a férfiaknál, illetve tovább a rendszerben maradnak. Hátrányos helyzetük oka nagyrészt a gyermekvállalással, gyermekgondozással van összefüggésben, hiszen a gyermekek első éveiben, illetve gyermekápolás címén távol maradnak a munkától.
A kormány a nők munkavállalásával kapcsolatos hátrányos helyzetét különféle bértámogatásokkal és bérköltség-támogatásokkal próbálja enyhíteni.
A gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzheti magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér. Az önkormányzat igyekszik a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők gyermekvállalással, gyermekgondozással összefüggő munkavállalással kapcsolatos hátrányos helyzete.	A-tipikus foglalkoztatási formák terjesztése a munkaadók körében. A nők személyes élethelyzetét figyelembe vevő igények, képzettségek feltérképezése, család és munka összehangolása. Kapcsolattartás a helyi munkaadókkal és a foglalkoztatási osztállyal.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

Nehezíti a helyzetet, hogy a család aktív tagjai távol vannak, vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát is dolgoznak, és így kevés idő marad az idősek gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	470	406	115,76%
2018	487	421	115,68%
2019	506	444	113,96%
2020	523	451	115,96%
2021	522	483	108,07%
2022	545	504	108,13%
2023	536	520	103,08%
2024	537	526	102,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	254	401	655
2018	245	400	645
2019	247	392	639
2020	242	384	626
2021	233	387	620
2022	n.a. 237	n.a. 392	629
2023	233	379	612
2024	234	366	600

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	3	0	200	299	2	34	4
2018	3	0	196	304	1	32	3
2019	2	0	206	306	0	28	3
2020	2	0	206	303	1	26	3
2021	2	0	201	314	1	22	3
2022	n.a. 3	n.a. 0	n.a. 206	n.a. 322	n.a. 0	n.a. 21	3
2023	2	0	200	315	1	18	2
2024	1	0	204	314	1	14	2

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok – jövedelmi helyzetüktől függően – ha egészségük engedi szívesen vállalnak munkát jövedelemkiegészítésként.
A kormány az elmúlt években jelentősen átalakította a nyugdíj melletti munkát érintő szabályokat, ez pedig rendkívül kedvező lehetőségeket teremt a nyugdíjasok számára.

Mivel a foglalkoztatási osztályon az öregségi nyugdíj korhatárt elérők nem regisztrálhatnak, így az ő foglalkoztatásukról további adataink nincsenek. Az „50 év felettiek" foglalkoztatását pedig a kormány (külön célcsoportként nevesítve) különféle bérjellegű támogatásokkal segíti, erről korábban már volt szó.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	69	83	63	90	92	90	76	63
41-45 év (TS 042)	Fő	9	10	4	7	8	7	7	4
	%	13,04%	12,05%	6,35%	7,78%	8,70%	7,78%	9,21%	6,35%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	9	5	9	6	8	8	9
	%	8,70%	10,84%	7,94%	10,00%	6,52%	8,89%	10,53%	14,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	7	3	3	10	8	9	6
	%	4,35%	8,43%	4,76%	3,33%	10,87%	8,89%	11,84%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	7	11	9	12	9	3	6
	%	7,25%	8,43%	17,46%	10,00%	13,04%	10,00%	3,59%	9,52%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	15	13	22	23	24	20	16
	%	18,84%	18,07%	20,63%	24,44%	25,00%	26,67%	26,32%	25,40%

Az új szabályok szerint háromféle munkavállalás lehetséges 2024-ben:

1) öregségi nyugdíj melletti munka, illetve a nyugdíjkorhatár előtti ellátottak által végzett munka megbízási szerződés alapján
2) a munkáltató szerződést köt egy nyugdíjas szövetkezettel, illetve
3) a nyugdíjassal kötött munkaviszony.

A nyugdíjas munkavállaló keresetét kizárólag 15 %-os személyi jövedelemadó terheli, így ezen felül a munkáltatónak nem kell semmilyen egyéb járulékot fizetnie.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Tovább dolgozhatnak a nyugdíjasok a közszférában.

2022. szeptembertől változott a jogszabály, lehetővé téve, hogy meghatározott területeken történő foglalkoztatás esetén nem kell szüneteltetni a nyugdíj folyósítását közszférában történő munkavégzés esetén.
A mentesítés a közfeladatok folyamatos ellátása érdekében először egy meghatározott időtartamra, 2022. szeptember 1-jétől 2023. augusztus 31-ig tette lehetővé, hogy a korábbiaktól eltérően nem

kerül szüneteltetésre azon személy öregségi nyugdíja, korhatár előtti ellátása, szolgálati járandósága, átmeneti bányászjáradéka, illetve táncművészeti életjáradéka (a továbbiakban együtt: ellátása),

- aki szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti szolgáltatónál, intézményben, hálózatnál, illetve
- köznevelési vagy szakképző intézményben

folytat keresőtevékenységet az ellátás mellett.

Már határozatlan a mentesítés időtartama: a 159/2023.(IV.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) módosította az ellátás folyósításának szüneteltetése alóli mentesítés szabályait, hatályon kívül helyezve a korábbi időpontot, a 2023. augusztus 31-ig történő mentesítést, így már nem csak 2023. augusztus 31-ig, hanem ezt követően is mód van az ellátások melletti, közszférában történő feladatellátásra.

A Kormányrendelet újabb területtel bővítette a közszférában az ellátás folyósítása melletti feladatellátás lehetőségét, kiterjesztve azt az érettségi vizsga, középiskolai tanulmányi verseny szervezése érdekében az Oktatási Hivatalnál, vagy a kormányhivataloknál történő foglalkoztatásra, megbízásra.

Településünkön több közintézményben is dolgoznak nyugdíjasként. Többek között a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde intézményében, illetve a Művelődési Ház és Rickl Antal Vilmos Könyvtárban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés sem kor, sem foglalkoztatás tekintetében.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek számára is megoldott a településen belül az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés, melyet két háziorvos lát el.

A Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, a családsegítő továbbá a házi segítségnyújtás munkatársai, a szociális gondozók segítséget tudnak nyújtani a különböző egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, illetve kapcsolatot tartanak az egészségügyi intézményekkel, figyelemmel kísérik a gondozottak általános mentális és fizikai állapotát.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	254	401	655
2018	245	400	645
2019	247	392	639
2020	242	384	626
2021	233	387	620
2022	n.a. 237	n.a. 392	629
2023	233	379	612
2024	234	366	600

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	470	0	27	133
2018	487	0	30	141
2019	506	0	58	134
2020	523	0	57	122
2021	522	0	55	122
2022	545	0	60	151
2023	536	0	55	129
2024	537	0	54	124

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és a Művelődési ház keretein belül biztosítja az aktív bekacsolódásukat a közéletbe. A nyugdíjasok által alakított klubokat, önszerveződéseket (Nyugdíjas Klub, Barátság Társaskör) anyagiakkal is támogatja a testület, és a támogatási összegből színházba, múzeumokba tudnak eljutni.

c) idősek informatikai jártassága;

A mai kor vívmányai közül az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Nehezen mérhető, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet, de egyre többen érdeklődnek iránta. A Rickl Antal Vilmos Könyvtár a Digitális Jólét Program keretein belül többször indított ingyenes alapszintű számítógépes tanfolyamot az 50 év feletti korosztály részére. Ezzel is segítve az idősebb korosztály tájékozódását, jártasságát a digitális világba.

d) a generációk közötti programok.

Településünkön minden év augusztusában, mintegy hagyományként megrendezésre kerül a hittantábor, melynek keretében gyermekek, felnőttek, nyugdíjas pedagógusok együtt töltötte el a mindennapokat. A generációk közötti találkozás, az egymással való kapcsolatteremtés értékek kölcsönös átadását eredményezte.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Művelődési ház égisze alatt idősek által szervezett klub működik, tagjai nagyon aktívak. Tevékenyen részt vesznek a település közösségi életében, csoportos kirándulásokat, közös szabadidős programokat szerveznek. A helyi társadalom egyik legaktívabb közössége a Nyugdíjasok klubja.

A szépkort megélt lakosokat – kérésre – a polgármester és a jegyző emléklappal és ajándékkal örvendezteti meg, valamint – igény szerint – interjú is készül a 90 évesekkel, mely a Nagyhegyes újság hasábjain jelenik meg, emléket őrizve az utókor és helytörténet számára.

A közösségi programok szervezésében és megvalósításában szükség van a teljes lakosság megszólítására és bevonására.

Erre teremthet kiváló alkalmat például az ún. generációs találkozók megtartása, melynek folytán a fiatalok és az idősek, több generáció kölcsönösen segíthetik egymást.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs beazonosítható probléma.	Nem releváns.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek, speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok településünkre vonatkozóan, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	41	52	93
2018	38	48	86
2019	32	44	76
2020	28	43	71
2021	24	40	64
2022	n.a. 23	n.a. 40	63
2023	23	39	62
2024	21	32	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen élő megváltozott munkaképességű személyek számáról nem rendelkezik az önkormányzat sem célcsoporti, sem nemek szerinti, sem pedig kor szerinti adatokkal, valamint a foglalkoztatási helyzetükről nincsenek pontos információk.

Településünk intézményei közül a Nagyhegyesi Veres Péter Általános Iskola és a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde is alkalmaz megváltozott munkaképességű munkavállalót. A helyi vállalkozásokban dolgozó fogyatékos személyek foglalkoztatottságáról nem rendelkezünk információval.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs általában fogyatékossággal élő ember, emberek vannak, akiknek a fogyatékosság jellege, a lakóhelye, a képzettsége, a családi körülményei, a szociális helyzete, a képességei, készségei, elvárásai, motivációi alapján, eltérő szükségletei, igényei vannak a munka világában is.

Fogyatékossági típusok:

- autizmus spektrum zavar
- beszédfogyatékosság
- értelmi fogyatékosság
- hallássérülés
- látássérülés
- mozgáskorlátozottság
- siketvakság
- pszichoszociális fogyatékosság

Ezért, a fogyatékossággal élő emberek foglalkoztatási helyzetének javítása csak célzottan, személyre szabottan, megfelelő munkaerő – piaci és az egészségügyi, szociális, képzési és foglalkoztatási területeket összehangoltan, egymásra épülő módon használó rehabilitációs rendszer és rehabilitációs szolgáltatások tényleges kiépítésével valósulhat meg.

A fogyatékossággal élő emberek számára is fontos az egyenlő bánásmód a munkavállalásban. Munkaerőpiaci szolgáltatások sokaságára van szükség az értelmi fogyatékos személyek védett, támogatott, vagy munkaerőpiaci munkahelyeken történő elhelyezkedéséhez.

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Településünkön ezen személyek foglalkoztatására nincs lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a fogyatékkal élő személyeket illetően a foglalkoztatás terén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Településünkön fogyatékos személyek számára nappali ellátást biztosító intézmény nincs. A sajátos nevelési igényű gyermekek közlekedési támogatására van lehetőség a RÓNA Támogató Szolgálaton keresztül.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű állami pénzbeli támogatások valamelyik formája, ezek a következők:

- Súlyos fogyatékosságra tekintettel folyósított ellátások:
  - Fogyatékossági támogatás
  - Vakok személyi járadéka
  - Rokkantsági járadéka
- Megváltozott munkaképességű személyek ellátása:
  - Rehabilitációs ellátás
  - Rokkantsági ellátás

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Települési szinten kifejezetten a fogyatékkal élő személyek megsegítésére irányuló pénzbeli vagy természetbeni ellátás nincs, a szociális ellátásokat vehetik ők is igénybe jövedelemtől, illetve élethelyzettől függően.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek, közintézmények többsége akadálymentesített, azonban nem teljeskörűen. Vannak még hiányosságok, mint például mozgáskorlátozottak számára kialakított mellékhelység, gyengénlátók – és vakok számára vezetősáv.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Ma már jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. Az önkormányzat rendelkezik saját honlappal, amely

akadálymentesített verzióval ellátott. A honalapon működik az e- ügyintézés, az ügyintézéshez szükséges tájékoztatok, kérelmek letölthetők.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A helyi munkahelyek akadálymentesítettségét illetően nem rendelkezünk információkkal.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A szakellátások a környező városokban vannak. Ha az ide történő eljutás a fogyatékos személyek számára problémát jelent, az önkormányzat minden segítséget megad a lakos számára.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékos személyek számára nem áll rendelkezésre helyi szolgáltatás, nem megoldott a speciális közlekedés lehetősége sem, ebből következik, hogy a fogyatékos személyek számára pozitív diszkriminációt nem lehet alkalmazni.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok településünkre vonatkozóan, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről, ebből kifolyólag az igényeik kielégítését célzó programok sincsenek a településen.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossággal élőket érintő társadalmi problémákról nincs tudomásunk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő személyek tekintetében a foglalkoztatásukra, helyzetükre, társadalmi problémáikra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre.	Programok indítása a településen élő fogyatékos személyek feltérképezése érdekében.
A középületek, közintézmények akadálymentesítése nem teljeskörű.	Akadálymentesített bejáratokok, illemhelyek kialakítása, továbbá vakok-és gyengénlátók számára vezetősávok felhelyezése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Összességében elmondható, hogy településünkön nem azonosítható több célcsoportot is érintő probléma.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Nagyhegyesen a civil szervezetek és a Művelődési Ház szakkörei aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság többsége részt vesz a civil szervezetek, szakkörök programjain.

Jelentősebb civil szervezetek a településen:

- Kráter Horgász Egyesület
- Nagyhegyesiek Egymásért Alapítvány
- Nagyhegyesi Fusshegyes Sportegyesület
- Nagyhegyesi Íjász Egyesület
- Nagyhegyesi Nebuló Alapítvány
- Nagyhegyesi Polgárőr Egyesület
- Nagyhegyesi Reformátusokért Alapítvány
- Nagyhegyesi Sportcentrum Sportegyesület
- Nagyhegyesi Szabadidős és Lovassport Egyesület
- Nagyhegyesi Tündérkert Közhasznú Alapítvány
-

A Kráter Közhasznú Horgász Egyesület közreműködik az ipari emlékhelyként funkcionáló Kráter-tó állat és növényvilágának megőrzésében.

A Nagyhegyesi Polgárőr Egyesület nagy segítséget nyújt a bűnmegelőzésben a rendőrséggel együttműködve.

A Nagyhegyesi Íjász Egyesület, a Nagyhegyesi Fusshegyes Sportegyesület, a Nagyhegyesi Szabadidős és Lovassport Egyesület és a Nagyhegyesi Sportcentrum Egyesület működése különböző sportolási lehetőséget biztosít a Nagyhegyesen sportolni vágyó lakóknak.

Nagyhegyesiek Egymásért Alapítvány a településen élő, daganatos betegségben szenvedőknek nyújt anyagi támogatást.

A Nebuló Alapítvány az általános iskolában, a Nagyhegyesi Tündérkert Alapítvány az óvodában, a Nagyhegyesi Reformátusokért Alapítvány a gyülekezetben tevékenykedik.

Művelődési Ház szakkörei, klubjai:

- Barátság Társaskör
- Hagyományőrző csoport
- Mazsorett csoportok
- Nagyhegyesi Ifi Klub
- Nagyhegyesi Népdalkör és Citerazenekar
- Nagyhegyesi Nyugdíjas Klub
- Táncos Fitnesz Klub

A Barátság Társaskörben és a Nagyhegyesi Nyugdíjas Klubban aktív nyugdíjasok tevékenykednek.
A Hagyományőrző csoport községünk hagyományát ápolják, rendezvények aktív segítői, főzői.
A Nagyhegyesi Ifi Klub a községért tenni akaró, érdeklődő fiataljait fogja össze, gyermekeknek, fiataloknak szóló programokat szerveznek.
A Nagyhegyesi Népdalkör a legnagyobb múlttal rendelkező művészeti szakkör, számos sikeres versenyen, fellépésen vannak túl, ma napig működnek.
A másik művészeti szakkör a Mazsorett, melyre a fiatal lányok szívesen járnak.
A Táncos Fitnesz Klubot a mozogni, táncolni szerető fiatal és idősebb korosztály látogatja.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nagyhegyesen nemzetiségi önkormányzat nem működik.
Az egyházakkal kitűnő kapcsolatot ápol az önkormányzat. A településen található templom ökumenikus, a nagyobb számban jelenlévő reformátusok istentiszteletei mellett a római és görög katolikus misék is itt kerülnek megtartásra. A Nagyhegyesi Református Missziói Egyházközség és a Nagyhegyesi Takarmány Kft. konzorciumi partner a Hajdúháti „Hétmérföldes" Értékmegtartó és Értékmegőrző projektben. A református egyház mellett a római és görög katolikus egyház hitközségi életét anyagilag is támogatja az önkormányzat. A Nagyhegyesi Református Missziói Egyházközség pályázatot nyújtott be egy közösségi ház kialakítására, melyhez a Képviselő-testület is biztosította önkormányzati támogatást.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzatunk jó partneri kapcsolatot alakított ki a környező települések önkormányzataival, társhatóságaival. Településünk 2003. évben alapító tagja lett a négy települést (Hajdúszoboszló, Ebes, Hajdúszovát, Nagyhegyes) összefogó Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulásnak. A társulás célja a társulásban résztvevő települések fejlesztésének összehangolása, ezzel összefüggő érdekeik képviselete, közös fellépés az egyes programok kialakítása és megvalósítása terén, a fejlesztések megvalósítását szolgáló közös pénz- és tudásbázis létrehozása, valamint az euroatlanti integrációval kapcsolatos lehetőségek minél teljesebb kiaknázása, illetve az új kihívásoknak minél magasabb szinten való megfelelés. A társulás célként tűzi ki a kistérségben az alábbi közszolgáltatások szervezett ellátását: oktatás és nevelés, szociális, egészségügyi ellátás, kulturális feladatok, kommunális és informatikai infrastruktúra, valamint közigazgatás- korszerűsítés, illetve a kistérségi fejlesztési tanács feladatainak ellátása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat településünkön nincs, így az esélyegyenlőségi tevékenység ez esetben nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Településünkön a civil szervezetek függetlenséget elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszony van az önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon részt vesznek a szervezetek. Az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint támogatja a helyi civil szervezeteket, az évi költségvetésének tükrében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nagyhegyesen a for-profit szféra részvevőire nem jellemző, hogy a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásához anyagilag hozzájáruljanak. A nagyobb munkáltatók (Állattenyésztő Kft.; Nagyhegyesi Takarmány Kft.) általában támogatják a közösségi eseményeket.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges.

Nagyhegyes Község Önkormányzat Képviselő-testülete a településen működő szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési intézmények meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Az önkormányzat akadálymentesített honlapján (www.nagyhegyes.hu) az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket az érdeklődők megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése, monitoringja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával, egy sikeres társadalmi élet és integráció esélye a hátrányaikat csökkentő, esélyeiket növelő, kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési tervben felvetett problémákra keressük az olyan beavatkozásokat, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Erre a kérdésre vonatkozóan a településünkön nincs beazonosított probléma.	Nem releváns.
Gyermekek	Az elhanyagoltság, mint szülői hiányosságból eredő jelenség.	A jelzőrendszer fenntartása, fejlesztése.
Gyermekek	A nyári szünetben egyszeri meleg étel biztosítása a rászoruló gyermekek számára, 10 héten keresztül.	A nyári étkezés anyagi javainak megteremtése pályázati forrásból, étkeztetés megszervezése, lebonyolítása. Humán erőforrás biztosítása.
Nők	A nők gyermekvállalással, gyermekgondozással összefüggő munkavállalással kapcsolatos hátrányos helyzete.	A-tipikus foglalkoztatási formák terjesztése a munkaadók körében. A nők személyes élethelyzetét figyelembe vevő igények, képzettségek feltérképezése, család és munka összehangolása. Kapcsolattartás a helyi munkaadókkal és a foglalkoztatási osztállyal.
Idősek	Nincs beazonosítható probléma.	Nem releváns.
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élő személyek tekintetében a foglalkoztatásukra, helyzetükre, társadalmi problémáikra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre.	Programok indítása a településen élő fogyatékos személyek feltérképezése érdekében.
Fogyatékkal élők	A középületek, közintézmények akadálymentesítése nem teljeskörű.	Akadálymentesített bejáratokok, illemhelyek kialakítása, továbbá vakok-és gyengénlátók számára vezetősávok felhelyezése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A problémák célcsoportonként eltérőek.	Nem releváns.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák *esélyegyenlősége biztosított.*
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők *segítséget kapjanak mindennapjaik során.*
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek *minőségi-integrációs nevelését, oktatását.*
Folyamatosan odafigyelünk az idősek *aktív, minőségi életére.*
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén *helyzetének előre-mozdítását.*
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők *életminőségére.*

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	**Együtt a család (GYERMEKEK esélyegyenlősége)**
B	Feltárt probléma megnevezése	Az elhanyagoltság, mint szülői hiányosságból eredő jelenség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A veszélyeztetettség kialakulásának hatékony megelőzése szakemberek bevonásával.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás szociális szolgáltatás szervezési koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - „Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Egyeztető fórumok, szakmai konferenciák, előadások szervezése. Esetkonferenciák összehívása, megbeszélések kezdeményezése. Nevelési-oktatási intézmények vezetőivel még szorosabb kapcsolat kiépítése, annak tudatosítása, hogy jogszabályi kötelezettségük szükség esetén a jelzés megtétele.
G	Az intézkedés felelőse	- Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) - a település jegyzője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.09.15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A veszélyeztetett gyermekek száma csökken. A védelembe vett gyermekek száma csökken. A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma csökken. A családok évről-évre nagyobb számban vesznek részt a szervezett programokon.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (előadások szervezése: 1 000 000.-) - technikai forrás (előadások szervezése: 1 000 000.-)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntarthatóságát biztosítják az intézmények gyermekekért felelős szakemberei.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedés végrehajtása folyamatban van.

A	Intézkedés címe:	**Nyári étkeztetés (GYERMEKEK esélyegyenlősége)**
B	Feltárt probléma megnevezése	A nyári szünetben egyszeri meleg étel biztosítása a rászoruló gyermekek számára, 10 héten keresztül.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nyári gyermekétkeztetés megszervezése, lebonyolítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nagyhegyes Község Önkormányzatának éves költségvetése.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - „Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A nyári étkezés anyagi javainak megteremtése pályázati forrásból. Nyári étkeztetés megszervezése, lebonyolítása a Tündérkert Óvoda és Bölcsőde intézményével együttműködve. Humán erőforrás biztosítása (főző, kiszolgáló személyzet)
G	Az intézkedés felelőse	- Tündérkert Óvoda és Bölcsőde élelmezésvezetője - a település polgármestere
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.09.15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nyári étkezésben részesülő gyermekek számának változása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (1 000 000.-) - pályázati forrás (1 000 000.-)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntarthatóságát biztosítja az évente kiírásra kerülő pályázat.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedés végrehajtása folyamatban van.

A	Intézkedés címe:	**Nők munkavállalásának elősegítése (NŐK esélyegyenlősége)**
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők gyermekvállalásához, gyermekgondozásához köthető munkavállalással kapcsolatos hátrányos helyzete.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők munkaerőpiaci szerepvállalásának növekedése, az A-tipikus foglalkoztatásnak köszönhetően. Női regisztrált álláskeresők számának csökkentése, továbbá a tartós munkanélküliség felszámolása, munkaerőpiaci eszközök bevonásával.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás szociális szolgáltatás szervezési koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A-tipikus foglalkoztatási formák terjesztése a munkaadók körében. A nők személyes élethelyzetét figyelembe vevő igények, képzettségek feltérképezése, család és munka összehangolása. Kapcsolattartás a helyi munkaadókkal és a foglalkoztatási osztállyal.
G	Az intézkedés felelőse	- Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) - a település jegyzője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.09.15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A női regisztrált álláskeresők számának csökkenése. A munkaerőpiaci programokba bevont nők számának növekedése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás (1 000 000.-) - pályázati forrás (uniós munkaerőpiaci programok: 1 000 000.-)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés akkor fenntartható, ha az éritett nők közreműködőek és ők is a probléma megoldásán fáradoznak.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedés végrehajtása folyamatban van.

A	Intézkedés címe:	**Fogyatékkal élők megismerése (FOGYATÉKKAL ÉLŐK esélyegyenlősége)**
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élő személyek tekintetében a foglalkoztatásukra, helyzetükre, társadalmi problémáikra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Programok szervezése a településünkön élő fogyatékos személyek helyzetének feltárására.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) – (2026-2036)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- A fogyatékkal élőket foglalkoztató védett munkahelyek, ellátásokat folyósító szervek felkeresése. - a 2022. évi népszámlálási adatok hasznosítása. - Településünk fogyatékkal élő személyeinek mozgósítása.
G	Az intézkedés felelőse	- Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) - a település polgármestere
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.09.15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A település teljes körű információval rendelkezik a fogyatékkal élőkre vonatkozóan.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (1 000 000.-) - technikai forrás (1 000 000.)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés akkor fenntartható, ha az éritett személyek együttműködnek.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedés végrehajtása folyamatban van.

A	Intézkedés címe:	**Akadálymentesítés (FOGYATÉKKAL ÉLŐK esélyegyenlősége)**
B	Feltárt probléma megnevezése	A középületek, közintézmények akadálymentesítése nem teljeskörű.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Teljeskörű akadálymentesítés megvalósítása az összes középület, közintézmény tekintetében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	1/2013 (I.24.) önkormányzati rendelet Nagyhegyes Község Helyi Építési Szabályzatáról és a hozzá tartozó Szabályozási Tervéről
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) – **(2026-2036)**
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Igényfelmérés, hogy hol és milyen jellegű akadálymentesítésre van szükség. - Pályázati anyag előkészítése, összeállítása. - Kivitelezés.
G	Az intézkedés felelőse	- a település polgármestere
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.09.15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Pályázati anyag beadásra kerül, megkezdődik és megvalósul a beruházás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás (1 000 000.-) - pályázati erőforrás (10 000 000.-)
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntarthatóságát biztosítja, hogy az önkormányzat középületeire vonatkozóan épül ki az akadálymentes környezet.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Az intézkedés végrehajtása folyamatban van.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Együtt a család	Az elhanyagoltság, mint szülői hiányosságból eredő jelenség	A veszélyeztetettség kialakulásának hatékony megelőzése szakemberek bevonásával.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás szociális szolgáltatás szervezési koncepciója	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - „Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egyeztető fórumok, szakmai konferenciák, előadások szervezése. Esetkonferenciák összehívása, megbeszélések kezdeményezése. Nevelési-oktatási intézmények vezetőivel még szorosabb kapcsolat kiépítése, annak tudatosítása, hogy jogszabályi kötelezettségük szükség esetén a jelzés megtétele.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) , a település jegyzője	2029. 09. 15. (szombat)	A veszélyeztetett gyermekek száma csökken. A védelembe vett gyermekek száma csökken. A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma csökken. A családok évről-évre nagyobb számban vesznek részt a szervezett programokon.	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (előadások szervezése: 1 000 000.-) - technikai forrás (előadások szervezése: 1 000 000.-)	Fenntarthatóságát biztosítják az intézmények gyermekekért felelős szakemberei.	Nem releváns.
2	Nyári étkeztetés	A nyári szünetben egyszeri meleg étel biztosítása a rászoruló gyermekek számára, 10 héten keresztül.	A nyári gyermekétkeztetés megszervezése, lebonyolítása.	Nagyhegyes Község Önkormányzatának éves költségvetése.	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - „Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia	A nyári étkezés anyagi javainak megteremtése pályázati forrásból. Nyári étkeztetés megszervezése, lebonyolítása a Tündérkert Óvoda	- Tündérkert Óvoda és Bölcsőde élelmezésvezetője - a település polgármestere	2029. 09. 15. (szombat)	A nyári étkezésben részesülő gyermekek számának változása.	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (1 000 000.-) - pályázati forrás (1 000	Fenntarthatóságát biztosítja az évente kiírásra kerülő pályázat.	Nem releváns.

					(2007-2032)	és Bölcsőde intézményével együttműködve. Humán erőforrás biztosítása (főző, kiszolgáló személyzet)				000.-)		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők munkavállalásának elősegítése	A nők gyermekvállalásához, gyermekgondozásához köthető munkavállalással kapcsolatos hátrányos helyzete.	A nők munkaerőpiaci szerepvállalásának növekedése, az A-tipikus foglalkoztatásnak köszönhetően. Női regisztrált álláskeresők számának csökkentése, továbbá a tartós munkanélküliség felszámolása, munkaerőpiaci eszközök bevonásával.	Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás szociális szolgáltatás szervezési koncepciója	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A-tipikus foglalkoztatási formák terjesztése a munkaadók körében. A nők személyes élethelyzetét figyelembe vevő igények, képzettségek feltérképezése, család és munka összehangolása. Kapcsolattartás a helyi munkaadókkal és a foglalkoztatási osztállyal.	- Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) - a település jegyzője	2029. 09. 15. (szombat)	A női regisztrált álláskeresők számának csökkenése. A munkaerőpiaci programokba bevont nők számának növekedése.	- humán erőforrás (1 000 000.-) - pályázati forrás (uniós munkaerőpiaci programok: 1 000 000.-)	Az intézkedés akkor fenntartható, ha az éritett nők közreműködőek és ők is a probléma megoldásán fáradoznak.	Nem releváns.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők megismerése	A fogyatékkal élő személyek tekintetében a foglalkoztatásukra, helyzetükre, társadalmi problémáikra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre.	Programok szervezése a településünkön élő fogyatékos személyek helyzetének feltárására.	Nem releváns.	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) - (2026-2036)	- A fogyatékkal élőket foglalkoztató védett munkahelyek, ellátásokat folyósító szervek felkeresése. - a 2022. évi népszámlálási adatok hasznosítása. - Településünk fogyatékkal élő személyeinek mozgósítása.	- Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Család-és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyhegyes (családsegítő munkatárs) - a település polgármestere	2029. 09. 15. (szombat)	A település teljes körű információval rendelkezik a fogyatékkal élőkre vonatkozóan.	- humán erőforrás (1 000 000.-) - költségvetési forrás (1 000 000.-) - technikai forrás (1 000 000.)	Az intézkedés fenntartható pályázati lehetőségek kihasználásával, valamint a helyi vállalkozók pozitív hozzáállásával	Az intézkedés akkor fenntartható, ha az éritett személyek együttműködnek.

2	Akadálymentesítés	A középületek, közintézmények akadálymentesítése nem teljeskörű.	Teljeskörű akadálymentesítés megvalósítása az összes középület, közintézmény tekintetében.	1/2013 (I.24.) önkormányzati rendelet Nagyhegyes Község Helyi Építési Szabályzatáról és a hozzá tartozó Szabályozási Tervéről	- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) - Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) - (2026-2036)	- Igényfelmérés, hogy hol és milyen jellegű akadálymentesítésre van szükség. - Pályázati anyag előkészítése, összeállítása. - Kivitelezés.	- a település polgármestere	2029. 09. 15. (szombat)	Pályázati anyag beadásra kerül, megkezdődik és megvalósul a beruházás.	- humán erőforrás (1 000 000.-) - pályázati erőforrás (10 000 000.-)	Fenntarthatóságát biztosítja, hogy az önkormányzat középületeire vonatkozóan épül ki az akadálymentes környezet.	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

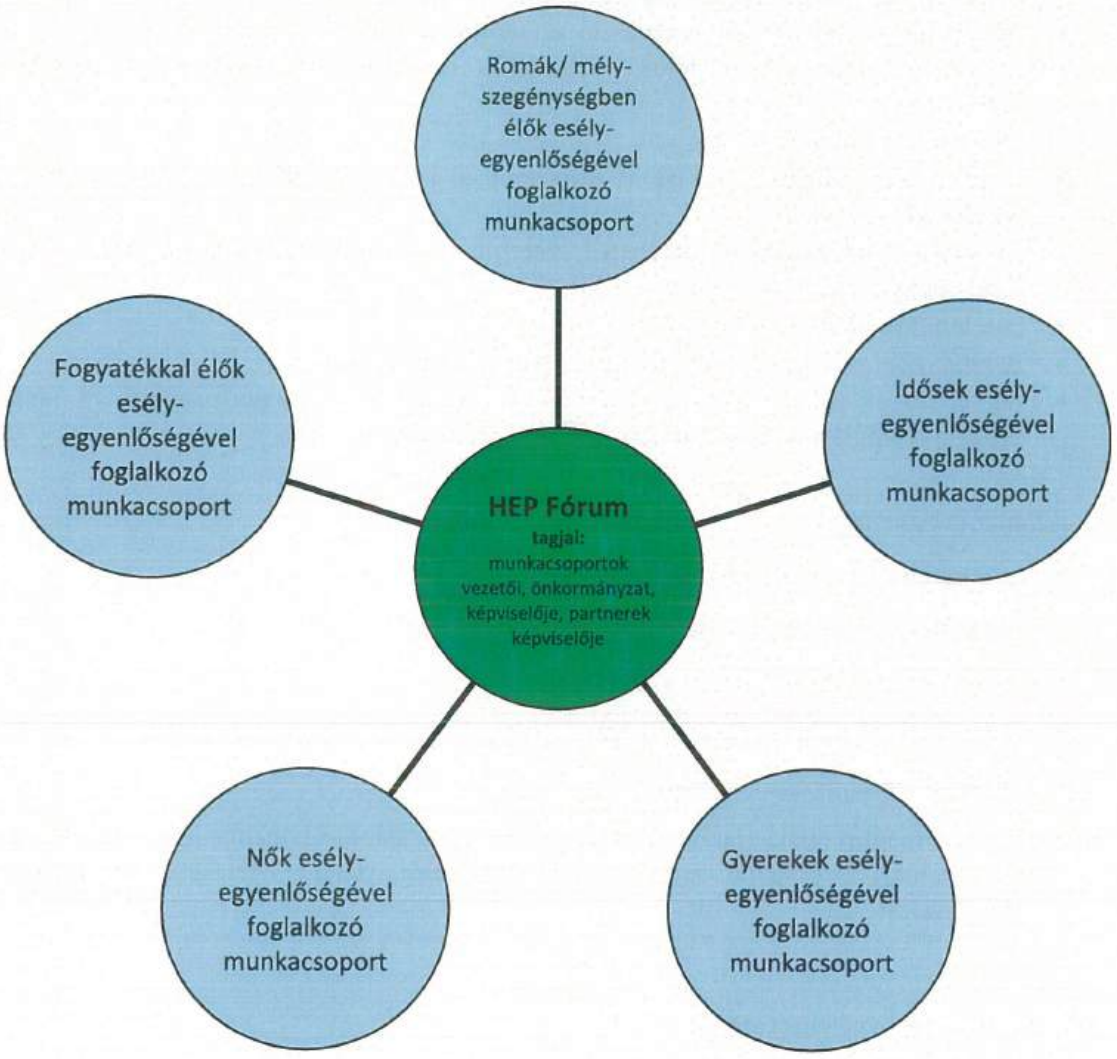
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.
A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nagyhegyes Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagyhegyes Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 121/2024. (IX.18.) Kt. számú határozatával elfogadta.

III. Ezt követően Nagyhegyes Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 132/2026. (X.15.) számú Kt. határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Nagyhegyes, 2026. október 15.

.....
Bajusz Istvánné polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Nagyhegyes Község Önkormányzata
4064 Nagyhegyes, Kossuth u. 2. Telefon, fax: (52) 367-010
Honlap: https://nagyhegyes.asp.lgov.hu/
E-mail: hivatal@nagyhegyes.hu

KIVONAT

Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2026. október 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

132/2026. (X. 15.) Kt. határozat
Ideje: 2026 október 15 15:24
Típusa: Nyílt
Határozat; Elfogadva
Egyszerű

Tárgy: a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024-2029) felülvizsgálata

Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testülete

1. az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján a 121/2024. (IX. 18.) Kt. határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előterjesztés mellékletét képező tartalommal áttekintette, felülvizsgálta és elfogadja;
2. elrendeli a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program hivatalos honlapján történő közzétételét.

Végrehajtásért felelős: Bajusz Istvánné polgármester
Határidő: 2026. október 31.

Bajusz Istvánné s. k.,
polgármester

Dr. Csősz Péter s. k.,
jegyző

A kivonat hiteléül: Nagyhegyes, 2026. október 16.

ügyintéző

Nagyhegyes Község Önkormányzata